

Dječji vrtić “VESELI KUTAK”
Klanci 1, 21311 Stobreč

Telefon/fax: 021/326-200

e-mail: zlatko.gale@st.t-com.hr

antonela.pijevac@st.t-com.hr

web adresa: <http://www.vrtic-veseli-kutak.hr>

Na temelju članka 21. stavka 2. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07, 94/13 i 98/19) i članka 18. Statuta Dječjeg vrtića „Veseli kutak“, Upravno vijeće Dječjeg vrtića „Veseli kutak“ u Stobreču na 6. sjednici održanoj 30.09.2020. godine, KLASA: 601-06/20-03/01 i URBROJ: 2181-232-03-20-06 na prijedlog ravnateljice, prethodno usaglašenog na Odgajateljskom vijeću održanom 29.09.2020.g., KLASA: 601-05/20-01/01 i URBROJ: 2181-232-01-20-10, usvojilo je

GODIŠNJI PLAN I PROGRAM RADA
DJEČJEG VRTIĆA “VESELI KUTAK” U STOBREČU
ZA PEDAGOŠKU GODINU 2020./2021.

Ravnateljica

Antonela Pjevac, odgajateljica

Stobreč, rujan 2020.g.

SADRŽAJ

1. USTROJSTVO RADA	3
1.1. Vizija ustanove.....	4
1.2. Misija ustanove.....	4
1.3. Organizacijski uvjeti.....	5
2. MATERIJALNI UVJETI RADA	7
2.1. Sigurnosno-zaštitni uvjeti.....	7
2.2. Prostorni uvjeti.....	8
2.3. Poticaji za rad.....	9
2.4. Financiranje programa.....	10
3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE	11
3.1. Planiranje i praćenje očuvanja zdravlja djece.....	11
3.2. Osiguravanje pravilne prehrane u vrtiću.....	12
3.3. Osiguravanje higijenskih uvjeta u vrtiću.....	12
4. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD	13
4.1. Bitne zadaće odgojno-obrazovnog rada.....	13
4.2. Uvjeti za razvoj i učenje.....	15
4.2.1. Rad na projektu.....	19
4.2.2. Načini unapređivanja odgojno-obrazovnog rada.....	24
4.3. Program predškole.....	25
4.3.1. CAP-program.....	27
4.4. Posebni cjelodnevni i poludnevni program ranog učenja engleskog jezika.....	27
4.5. Rad s djecom s posebnim potrebama.....	31
4.6. Pedagoška dokumentacija.....	31
4.6.1. Dodatna dokumentacija.....	32
5. STRUČNO USAVRŠAVANJE	33
6. SURADNJA S RODITELJIMA	35
7. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA	37
8. VREDNOVANJE PROGRAMA	38
9. PLAN I PROGRAM RADA RAVNATELJICE I ČLANOVA STRUČNOG TIMA	42
9.1. Program rada ravnateljice.....	42
9.2. Program rada stručne suradnice – pedagoginje Vrtića.....	47
9.3. Program rada stručne suradnice – pedagoginje za sve privatne i vjerske vrtiće.....	
Grada Splita.....	53
9.4. Program rada zdravstvene voditeljice	62

1. USTROJSTVO RADA

Godišnji plan i program rada Dječjeg vrtića „Veseli kutak“ u Stobreču usklađen je s važećim zakonskim aktima kojima se regulira rani i predškolski odgoj i obrazovanje u Republici Hrvatskoj:

1. Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi (1991.)
2. Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19),
3. Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe (NN 63/08 i 90/10),
4. Konvencija o pravima djeteta (2001.)
5. Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2011.)
6. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2015.),
7. Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014.).

Budući je osnovna zadaća programa osiguranje optimalnih uvjeta za cjelovit razvoj djeteta, sukladno tome program usklađujemo prema specifičnim polazištima Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, tj. navedenim dokumentima i suvremenom shvaćanju djeteta i organizacije rada u vrtiću. Osnovu za planiranje odgojno-obrazovnog procesa u ustanovi nalazimo u ciljevima, načelima i vrijednostima koje promiče:

➤ **Specifični ciljevi:**

- a) osiguravanje dobrobiti za dijete: osobnu, emocionalnu i tjelesnu, obrazovnu i socijalnu dobrobit
  - b) poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece
  - c) razvoj kompetencija:
    - komunikacija na materinskome jeziku
    - komunikacija na stranim jezicima
    - matematičke kompetencije i osnovne kompetencije u prirodoslovlju
    - digitalna kompetencija
    - učiti kako učiti
    - socijalna i građanska kompetencija
    - inicijativnost i poduzetnost
    - kulturna svijest i izražavanje
- *razvoj samopoštovanja, samopouzdanja i pozitivne slike djeteta o sebi.*

d) ostvarivanje prava djece na jednake šanse, jednakih prava za sve

➤ **Specifična načela**

- fleksibilnost odgojno-obrazovnoga procesa,
- partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom,
- osiguranje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju
- otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse.

➤ **Vrijednosti humanističkog nasljeda:**

- znanje
- identitet
- humanizam i tolerancija
- odgovornost
- autonomija
- kreativnost.

1.1. Vizija ustanove

“Osvještavanje i podržavanje uloge djeteta kao *timskog igrača* u utakmici djetinjstva.“

1.2. Misija ustanove

Shvaćanje djeteta najvažnijim subjektom unutar odgojno-obrazovnog procesa je „*condicio sine qua non*“ naše prakse, jer dijete kreira svoj razvoj svojim potrebama, interesima, mogućnostima, talentima, interakcijama koje ostali subjekti procesa prate, poštuju i sukonstruiraju u tendenciji razvijanja kapaciteta kako djetetovih tako i osobnih. Stoga, mi odrasli dionici dužni smo skrbiti o ukupnoj kvaliteti svakodnevnog življenja u ustanovi te stvaranju optimalnih uvjeta za razvoj djeteta.

1.3. Organizacijski uvjeti

Na temelju članka 21. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju u Dječjem vrtiću "Veseli kutak" u Stobreču ostvaruje se redoviti program njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece rane i predškolske dobi (od navršene 1.g. do 7.g. života) koji je prilagođen razvojnim potrebama djece te njihovim interesima i sposobnostima i Program predškole, kao integrirani dio redovitog programa odgoja i obrazovanja djece pred polazak u osnovnu školu, na koji je suglasnost dalo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta (2015.g.).

Dječji vrtić "Veseli kutak" u Stobreču izradio je Posebni cjelodnevni i poludnevni program ranog učenja engleskog jezika i uputio ga na suglasnost Ministarstvu znanosti i obrazovanja, te će započeti s provedbom po dobivanju suglasnosti za Program.

Pedagoška godina 2020./2021. u vrtiću započela je organizacijom rada u pet (5) dobno mješovitih odgojno-obrazovnih skupina, jednom jasličkom i četiri vrtićke skupine, koje u skladu s normativima broja djece u skupini zajedno broje stotinušesnaest djece (116), raspoređenih u četiri desetosatna i jedan šestosatni redovni program koje vodi devet odgojno-obrazovnih radnika.

1. Tablica strukture odgojnih skupina i raspored voditelja skupina

TRAJANJE PROGRAMA ODGOJNA SKUPINA	ŽIVOTNA DOB BROJ DJECE	ODGOJNO-OBRAZOVNI RADNICI ZANIMANJE I STRUČNA SPREMA
jaslička skupina redoviti 10-satni program	od 1. do 3.g. 17 djece	Žanina Tabak-Šumilin / odgajateljica, SSS Smiljana Komić / odgajateljica, SSS
redovni 10-satni program mješovita vrtićka skupina "Valići"	od 3. do 7.g. 25 djece	Snježana Čović / odgajateljica, VŠS Radmila Ruščić / odgajateljica, VŠS
redovni 10-satni program mješovita vrtićka skupina "Ribice"	od 3. do 7.g. 26 djece	Viktorija Šakić / odgajateljica, VŠS Jelena Bilonić / odgajateljica, VŠS
redovni 10-satni program mješovita vrtićka skupina "Školjkice"	od 3. do 7.g. 25 djece	Ana Vidošević / odgajateljica, VŠS Blanka Doroci / odgajateljica, VŠS
redovni 6-satni program mješovita vrtićka skupina "Veseli mornari"	od 3. do 7.g. 23 djece	Antonela Pjevac / odgajateljica, VŠS

U odgojno-obrazovni proces kao stručni suradnici vrtića uključene su: dvije pedagoginje i jedna viša medicinska sestra:

- Ella Vrdoljak, pedagoginja/pripravnica, zaposlena je od strane vrtića na puno radno vrijeme,
- Ivana Toussaint, pedagoginja, zaposlena od strane Grada Splita za sve private i vjerske vrtiće
- Jasmina Tadin, bacc.med.techn., zdravstvena voditeljica zaposlena od strane Grada Splita za potrebe privatnih i vjerskih vrtića i od strane vrtića dodatnih 4 (četiri) sata tjedno.

U cjelokupan rad još su uključene:

- ✓ jedna (1) kuharica - Vesna Plazibat
- ✓ dvije (2) pomoćne djelatnice: Gordana Grbeša /pomoćnica u kuhinji/ i Mladenka Bolanča /spremačica/
- ✓ jedan (1) ekonom/tajnik - Ljubica Gale.

Poslove ravnatelja obavlja odgajateljica Antonela Pjevac (10 sati tjedno).

Redovno radno vrijeme vrtića je od 06:00 do 16:00/16:30 sati, zbog potrebe roditelja, a u skladu sa njihovim radnim vremenom. Prednost prilagođavanja radnog vremena vrtića roditeljskim potrebama imamo zbog velikog broja odgajateljica u jednom objektu, koje i dalje u neposrednom radu s djecom provode 5,5 sati dnevno, tj. 27,5 sati tjedno, dok se preostalih 12,5 sati ostvaruje kroz prateće poslove sukladno Državnom pedagoškom standardu predškolskog odgoja i obrazovanja (planiranje i programiranje procesa, vođenje dokumentacije, odgajateljska vijeća, rad s roditeljima i stručno usavršavanje). Rad se organizira kroz pet radnih dana tjedno tijekom cijele godine, osim državnih praznika i blagdana. Godišnji odmor svih radnika planiramo provoditi tijekom ljetnjih mjeseci: srpanj i kolovoza 2021.g.

- Rad u desetosatnim odgojno-obrazovnim skupinama organiziran je u smjenama:
  - jutarnja smjena od 06:00 do 12:00 sati ili od 07:00 do 13:00 sati
  - popodnevna smjena od 10:00 do 16:00 sati ili od 10:30 do 16:30 sati.

Odgajateljice u neposrednom radu u skupini tijekom smjenskog rada zajedno provedu 2,30 ili 3:00 sata.

- Rad u šestosatnoj odgojno-obrazovnoj skupini traje od 07:30 do 13:30 sati u kojoj odgajateljica/ravnateljica obavlja svoj dio odgajateljskog posla u periodu od 08:30 do

12:30 sati, u periodu prihvaćanja i otpuštanja djeca iz skupine borave u susjednim sobama dnevnih boravaka.

- Tijekom mjeseca rujna, za vrijeme perioda prilagodbe djece u jasličkoj i vrtičkim skupinama u koje je upisano ukupno 33 (tridesettroje) “novoupisane” djece, organizacija rada se prilagođava potrebama roditelja uz podršku članova stručnog tima, koji prate proces i olakšavaju prilagodbu djece.

Organizacija rada je usklađena s individualnim potrebama djece i zahtjevima roditelja.

Podizanje kvalitete organizacije rada provodit ćemo:

- praćenjem efikasnosti radnog vremena i zaduženja ostvarenih sati rada za sve radnike,
- poticanjem radnika na odgovorno i kompetentno izvršavanje svojih radnih obveza, uz osiguravanje edukacija i provođenje timskog rada u vrtiću,
- vrednovati rad u skladu s postavljenim ciljevima i zadaćama, te s propisanim zakonskim standardima
- uključivanjem roditelja u neposredan rad vrtića.

Realizaciju satnice odgajatelja, stručnih suradnika i administrativno-tehničkih i pomoćnih radnika prati ravnatelj prema Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima (NN 32/15).

2. MATERIJALNI UVJETI RADA

Primarna zadaća u provedbi programa odgojno-obrazovnog rada je stvaranje optimalnih prostornih i materijalnih uvjeta za življenje djece i ostalih dionika, te unaprjeđivanje sigurnosnih uvjeta.

2.1. Sigurnosno-zaštitni uvjeti

Na prvom mjestu kod realizacije materijalnih uvjeta treba istaći sigurnost boravka u ustanovi za djecu i ostale dionike procesa, koja je preduvjet za zadovoljavanje svih ostalih zadaća pri realizaciji programa. Poštujući protokole postupanja u mogućim rizičnim situacijama djelovat ćemo na podizanju razine sigurnosno-zaštitnih i preventivnih mjera uz već poduzete mjere: tlocrti prostora s oznakama evakuacijskog put u svim prostorijama uz

periodičko provođenje vježbi evakuacije za sve sudionike procesa, Pravilnik o zaštiti na radu / zaštita od požara, sigurnosna brava na ulaznim vratima, opremljenost prostora aparatima za gašenje požara, ograđenost vanjskog prostora žičanom ogradom i živom ogradom u visini od 1,5 m).

2.2. Prostorni uvjeti

Prostor dječjeg vrtića i jaslica nalazi se u jednom objektu i prilagođen je normativima izgradnje i opremanja prostora ustanove koja ostvaruje programe ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Organizacija prostora, kako unutarnjeg tako i vanjskog, odgovara potrebama djece i uvjetima života u obitelji, vođeni smjernicama projekta *”vrtić kao dječja kuća”* cjelokupan prostor stavljamo u funkciju dječje igre i aktivnosti.

Promišljamo o prostornom okruženju koje je u funkciji dječje igre, prema tome prostorije dnevnih boravaka su strukturirane različitim poticajnim centrima obogaćenim raznovrsnim i djeci stalno dostupnim materijalima koji potiču aktivnost djeteta i pomažu mu u (su)konstruiranju znanja. Sobe dnevnih boravaka organizirane su u poticajne centre u kojima će se djeca igrati, istraživati, eksperimentirati, manipulirati, konstruirati i sukonstruirati svoje učenje u suradnji s drugom djecom, odgajateljima i drugim dionicima, te reorganizirati prostor u skladu s potrebama interesnih igara i aktivnosti. Dječja igra će se (samo)organizirati u cijelom prostoru (predsoblja, garderobe, balkon) u kojima se djeca slobodno kreću i borave u igrovnim aktivnostima, pri čemu podržavamo princip otvorenih vrata u prostoru. Uz postojeće centre aktivnosti (manipulativni, građevni, prometni, istraživački, dramski, frizerski, preodijevanja, obiteljski, centar domaćinstva, centar ambulante, ZOO-centar, čitaonica, centar osame, prostor za odmor). Cjelokupan prostor će imati ulogu poticatelja suradničkog učenja kroz susrete, komunikaciju i međusobne bliske odnose te kroz navedeno podržavao situacijski pristup učenju (prema Petrović-Sočo, 2007).

Unutarnji prostor je organiziran na dva kata, točnije, prizemlje u kojem je smještena kuhinja sa spremom, ured za osnivača, ravnateljicu i stručne suradnike, te dvije prostorije za jasličku skupinu – soba dnevnog boravka s odgovarajućim sanitarnim čvorom i spavaonica. Stepenicama se ostvaruje komunikacija s katovima na kojem je prostor organiziran u četiri sobe dnevnih boravaka s pripadajućim garderobnim prostorom za svaku sobu, sa sanitarnim čvorovima za djecu i sanitarnim čvorovima za djelatnike vrtića.

Popodnevni odmor djece u vrtićkim skupinama organiziran je u sobama dnevnih boravaka prema potrebama djece i u dogovoru s roditeljima, te se dnevno formiraju centri popodnevnog odmora.

Vanjski prostor vrtića je ograđeni travnjak sa stablima autohtonih voćki na kojem su smješteni sadržaji za dječju igru: tobogani, klackalice, vrtuljak, ljuljačke, vozilice, lopte, bazen za igre s vodom, kućica s dvorištem. Neposredno okruženje vrtića pruža mogućnosti čestog boravka u igri na otvorenom te ćemo provoditi vrijeme u šetnjama, na plažama i mjesnom parku.

Odgajatelji će kroz svoje profesionalne uloge podržavati dječje učenje, potpomagati ga, poticati izravno i neizravno, te promatrati i oslušivati djecu kako bi mogli osmišljavati prostorno i materijalno okruženje, te (su)konstruirati kvalitetno socijalno-pedagoško okruženje i usmjeravati dječji odgoj i razvoj.

2.3. Poticaji za rada

U poticajnom okruženju bogatom centrima važno je osigurati djeci različitost materijalnih poticaja za manipuliranje, istraživanje, eksperimentiranje, postavljanje hipoteza, te konstruiranje znanja, razumijevanja i učenja. Bogato materijalno okruženje podrazumijeva različite materijale koji djeci omogućavaju razvoj različitih kompetencija. U ovakvom okruženju dijete s lakoćom pronalazi sebi zanimljivu i primjerenu aktivnost. Odabir i ponuda materijalnih poticaja bit će u skladu s djetetovim interesima, individualnim potrebama i potencijalima kako bi kod njih poticali razvoj aktivnog učenja, sposobnost opažanja, kreativnost, povjerenje u sebe i vlastite mogućnosti, povjerenje u druge i samostalnost. Djeca imaju različite interese i različitih su razvojnih mogućnosti stoga im bogatstvo materijala osigurava različite izbore. Poticajno okruženje omogućuje istraživanje logičkih, matematičkih i fizikalnih pojava, prirode, istraživanja različitih mogućnosti organizacije prostora, istraživanja zvukova, tonova, melodija, glazbe i pokreta, istraživanja različitih likovnih tehnika i različitih mogućnosti njihova korištenja.

Centre aktivnosti za igru djece i dalje ćemo nadopunjavati i obogaćivati različitim potrošnim i nestrukturiranim materijalima, uporabnim predmetima, prirodnim, slikovnim, pisanim i audio-vizualnim materijalima sukladno potrebama odgojno-obrazovnog procesa unutar pojedine odgojne skupine, i stručnu literaturu i periodiku nadopunjavat ćemo u skladu s potrebama programa.

2.4. Financiranje programa

Financiranje programa vrtića bit će osigurano u skladu s Odlukom o načinu i uvjetima sufinanciranja redovitih programa dječjih vrtića u vlasništvu fizičkih osoba, udruga i vjerskih zajednica na području Grada Splita (Službeni glasnik Grada Splita, broj 25/20) i uplatama roditelja korisnika programa, a Ministarstvo znanosti i obrazovanja će osiguranjem sredstava u državnom proračunu (20,00 kn po djetetu) tijekom razdoblja od 1. listopada do 31. svibnja financirati program predškole.

Ekonomska cijena redovitih programa ovisno o trajanju iznosi za:

- cjelodnevni/10-satni jaslični program 2,830.00 kuna – Grad Split sudjeluje u cijeni 82.50%, a roditelji 17.50%, te cijena programa iznosi 495.00 kuna
- cjelodnevni/10-satni redovni program 2,045.00 kuna – Grad Split sudjeluje u cijeni 76.50%, a roditelji 23.50%, te cijena programa iznosi 480.00 kuna
- poludnevni/6-satni redovni program 1,166.00 kuna – Grad Split sudjeluje u cijeni 78.60%, a roditelji 21.40%, te cijena programa iznosi 250.00 kuna.

Odlukom osnivača vrtića cijene posebnog cjelodnevnog i poludnevnog programa ranog učenja engleskog jezika ovisno o trajanju iznosit će za:

- ➔ cjelodnevni/10-satni program 850.00 kuna
- ➔ poludnevni/6-satni program 480.00 kuna.

Ostvarena sredstva koristit će se za:

- redovito poslovanje vrtića
- plaće zaposlenika
- dodatak na plaću voditelja posebnih programa
- nabavu i održavanje sredstava i pomagala za rad
- održavanje čistoće prostora i opreme
- stručno usavršavanje voditelja programa i stručnih suradnika
- obogaćivanje materijalnih uvjeta rada
- nabavu stručne literature
- druge redovite i izvanredne troškove vezane za potrebe unapređivanja programa.

3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

Tijekom pedagoške godine 2020./2021. u vrtiću ćemo osiguravati njegu i skrb za tjelesni razvoj i zdravlje djece s posebnim naglaskom na: očuvanju zdravlja, radu na osiguranju i unapređenju higijenskih uvjeta – skrbi o optimalnim higijensko zdravstvenim uvjetima za rast i razvoj djece te praćenju i unaprjeđenju prehrane, kao neodvojivom dijelu odgojno-obrazovnog procesa, jer potiče dijete na brigu o svom tjelesnom zdravlju (usvajanje higijenskih navika, važnost zdrave prehrane, važnost tjelesne aktivnosti), a samim tim i zdravlju cijeloga organizma.

3.1. Planiranje i praćenje očuvanja zdravlja djeteta

Njega i skrb odvijajat će se pod vodstvom zdravstvene voditeljice, s ciljem osiguravanja potrebnih mjera, uvjeta i sredstava za pravilan rast i razvoj djece. Planiranje i praćenje očuvanja zdravlja djece provodit ćemo u skladu sa sljedećim mjerama zdravstvene zaštite djece u dječjim vrtićima:

- sistematski zdravstveni pregled djeteta prije upisa u vrtić
- zdravstveni pregled djeteta nakon izostanka iz vrtića
- provjera dokumentacije o cijepljenju djeteta
- vođenje zdravstvenog kartona djeteta u dječjem vrtiću
- suradnja s izabranim doktorima medicine – pedijatrima
- protuepidemijske mjere u slučaju zarazne bolesti
- stalno praćenje zdravstvenog statusa djece, zdravstveno prosvjećivanje i zdravstveni odgoj djece
- nadzor nad adekvatnom prehranom djece, prevencija pretilosti te usvajanje kulture prehrane
- provođenje zdravstvenog odgoja djece, roditelja i odgajatelja.

Za vrijeme boravka djece u ustanovit provodi ćemo kontinuirano zdravstveni odgoj koji obuhvaća:

- ✓ osobnu higijenu djece (ruku i tijela)
- ✓ antropometrijska mjerenja (visina, težina)
- ✓ usvajanje zdravog načina prehrane i življenja
- ✓ oralnu higijenu djece
- ✓ pregled vida

- ✓ roditeljske sastanance na dogovorene teme i o aktualnim zdravstvenim problemima
- ✓ individualne razgovore s roditeljima i/ili odgojiteljima.

Tijekom pedagoške godine vodite ćemo propisanu zdravstvenu dokumentaciju:

- evidencija o higijensko-epidemiološkom nadzoru
- evidencija epidemioloških indikacija
- evidencija o sanitarnom nadzoru
- imenik djece / zdravstveni dio
- zdravstveni karton djece u ustanovi
- evidencija antropometrijskog mjerenja
- evidencija ozljeda.

Boravak na otvorenom prostoru i svježem zraku ima pozitivan utjecaj na cjelokupan psihofizički razvoj djeteta. To je jedan od važnijih čimbenika u jačanju dječjeg imuniteta i sprječavanju širenja infekcija, te ćemo u skladu s vremenskim uvjetima dječju igru i aktivnosti organizirati na otvorenom prostoru.

3.2. Osiguravanje pravilne prehrane u vrtiću

Posebnu pažnju posvećujemo pravilnoj prehrani, uz pojačan unos sezonskog voća i povrća te vode za piće, koja neposredno utječe na dječji rast i razvoj, tjelesno i mentalno zdravlje djeteta. Kako bismo djeci omogućili pravilnu prehranu zdravstvena voditeljica mjesečno sastavlja jelovnik koji zadovoljava sve dnevne kalorijske i nutritivne vrijednosti potrebne djeci rane i predškolske dobi, u skladu s dobi i duljinom boravka u vrtiću. Priprema hrane uz provođenje načela HACCP sustava odvija se u profesionalno opremljenoj kuhinji. Nastaviti ćemo pravilno provođenje postupka samoposluživanja, poštivati i sve higijensko-sanitarne principe, te proslave dječjih rođendana prema novim prehrambenim standardima.

3.3. Osiguravanje higijenskih uvjeta u vrtiću

Implementacijom HACCP sustava konstantno ćemo raditi na poboljšavanju higijenskih uvjeta kako na otvorenom tako i u zatvorenim prostorima vrtića (redovno čišćenje, pranje, provjetravanje prostora, provođenje DDD mjera), s posebnim naglaskom na rad vrtićke kuhinje, čiji radnici imaju položene tečajeve higijenskog minimum. Sanitarni nadzor nad namirnicama i predmetima opće uporabe koji se koriste u prehrani djece i provjera kvalitete i kvantitete prehrane podliježu redovitoj kontroli Nastavnog zavoda za javno

zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije. Djelatnici vrtića koji djeluju u neposrednom odgojno-obrazovnom radu obaviti će redovite godišnje sanitarne preglede, dok će djelatnici koji su u neposrednom doticaju s namirnicama i pripremom hrane obaviti sanitarne preglede dva puta u tijeku godine pri NZJZ SDŽ.

4. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

Ostvarivanje kvalitetnog odgojno-obrazovnog rada podrazumijeva stvaranje odgovarajućih organizacijskih uvjeta koji se temelje na suvremenom shvaćanju djeteta:

- ~ djeteta kao cjelovitog bića,
- ~ djeteta kao istraživača i aktivnog stvaratelja znanja,
- ~ djeteta kao socijalnog subjekta sa specifičnim potrebama, pravima i kulturom,
- ~ djeteta kao aktivnoga građanina zajednice
- ~ djeteta kao kreativnog bića sa specifičnim stvaralačkim i izražajnim potencijalima.

Program odgoja i obrazovanja djece rane i predškolske dobi polazi od stvarnih potreba djeteta kao cjelovite dinamične osobnosti, koja se nalazi u stalnoj interakciji s fizičkim i društvenim okruženjem, što čini bitan faktor njegovog osobnog razvoja. U funkcionalnom smislu cjeloviti program ima za cilj poticanje i razvoj svih aktualnih i potencijalnih sposobnosti djeteta (tjelesnih i psihomotornih, socio-emocionalnih, spoznajnih, te govornih, komunikacijskih, izražajnih i stvaralačkih).

Odgojno-obrazovni rad provodit će se u dobno mješovitoj jasličkoj i vrtićkim odgojno-obrazovnim skupinama u kojima se rad prilagođava svakom djetetu u skladu s posebnostima njegovog razvoja, a tek potom cijeloj skupini.

4.1. Bitne zadaće odgojno-obrazovnog rada

Osnovni cilj na nivou ustanove je poticanje cjelovitog razvoja djeteta i kvalitete njegovog života sljedeći načela humanističko razvojne koncepcije koja je usmjerena na dijete, njegove potrebe, prava i interese, te uvažavanje djetetove osobnosti i njegovih razvojnih mogućnosti u skladu sa suvremenim znanstvenim spoznajama.

- **Bitne zadaće** odgojno-obrazovnog rada u pedagoškoj godini 2020./2021., proizašle iz evaluacije rada tijekom protekle pedagoške godine, su osiguravanje dobrobiti za dijete:

1. Osobna, emocionalna i tjelesna dobrobit – *podrazumijeva subjektivan osjećaj djeteta: da je zdravo, zadovoljno i da se osjeća dobro, a ostvaruje se poticanjem:*

- razvoja motoričkih vještina
- usvajanja higijenskih, prehrambenih i kretnih navika kao preduvjeta zdravlja
- uživanja u različitim interakcijama i aktivnostima
- otvorenosti djeteta prema svijetu oko sebe i prema novim iskustvima
- smirenosti (odsutnosti osjećaja ugroženosti, nemira, zabrinutosti)
- samoprihvatanja djeteta (slobodno izražavanje emocija, prihvatanje sebe)
- samopoštovanja i samosvijesit djeteta
- sposobnosti privremene odgode zadovoljavanja svojih potreba
- razvoja identiteta djeteta (osobnog i socijalnog)
- spremnosti djeteta na donošenje odluka koje se odnose na njegove aktivnosti
- razvoja samostalnosti mišljenja i djelovanja
- procjenjivanja mogućih posljedica svojih akcija i razmatranja načina njihovog ostvarivanja
- inicijativnosti i inovativnosti djeteta
- samoiniciranja i samoorganiziranja vlastitih aktivnosti
- promišljanja i samoprocjene vlastitih aktivnosti i postignuća.

2. Obrazovna dobrobit – *podrazumijeva dječevo uspješno funkcioniranje i razvijanje osobnih potencijala (spoznajnih, umjetničkih, motoričkih...), a ostvaruje se poticanjem:*

- radoznalosti i inicijativnosti djeteta
- kreativnosti, stvaralačkog potencijala djeteta
- percepcije sebe kao osobe koja može i voli učiti
- otkrivanja radosti i korisnosti učenja
- propitivanja vlastitih ideja i teorija (metakognitivne sposobnosti djeteta)
- stvaranja i zastupanja novih ideja
- argumentiranog iznošenja vlastitih načina razmišljanja

- identifikacije različitih izvora učenja i njihovu raznovrsnu primjenu
- idejne izrade i vođenja projekata (djetetovih i onih potaknutih od odgojitelja)
- visoke uključenosti djeteta u odgojno-obrazovne aktivnosti (zaokupljenost, uronjenost)
- osvještavanja procesa vlastitog učenja, upravljanja njime i postupno preuzimanje odgovornosti za taj proces
- samoprocjene u području učenja.

3. Socijalna dobrobit – *podrazumijeva uspješno interpersonalno (socijalno) funkcioniranje i razvijanje socijalnih kompetencija djeteta, a ostvaruje se poticanjem:*

- razumijevanja i prihvaćanja drugih i njihovih različitosti (proizašlih iz vjerskih, rasnih, nacionalnih, kulturoloških i drugih različitosti ili posebnih potreba)
- usklađenosti s obrascima, pravilima, normama i zahtjevima socijalne grupe/zajednice
- uspostavljanja, razvijanja i održavanja kvalitetnih odnosa djeteta s drugom djecom i odraslima
- aktivnog sudjelovanja, pregovaranja i konstruktivnog rješavanja konfliktnih situacija
- zajedničkog (usklađenog) djelovanja djeteta s drugima (djecom i odraslima)
- etičnosti, solidarnosti i tolerancije djeteta u komunikaciji s drugima
- mogućnosti prilagodbe djeteta novim, promjenjivim situacijama i okolnostima (fleksibilnost i adaptabilnost)
- percepcije sebe kao važnog dijela zajednice/okruženja
- osjećaja prihvaćenosti i pripadanja
- percepcije sebe kao člana zajednice koji ima priliku i mogućnosti pružanja doprinosa zajednici
- odgovornog ponašanja djeteta prema sebi i drugima.

4.2. Uvjeti za razvoj i učenje

Odgojno-obrazovni rad zasnivat će se na situacijskom pristupu učenju koji je pedagoška koncepcija Jurgena Zimmera (1984.), a čija su obilježja:

- učenje iz životnih situacija,
- povezivanje socijalnog i konkretnog učenja,

- učenje u heterogenim grupama,
- zajedničko odrastanje,
- suradnja roditelja i drugih odraslih osoba,
- suradnja s užom i širom zajednicom
- otvoreno planiranje.

Zimmer naglašava da se proces učenja i stjecanja iskustva treba odnositi na životne situacije djece, a za pronaći ih trebamo samo pogledati oko sebe, slušati djecu i pratiti njihove interese. Kako bi situacijski pristup bio učinkovit odgojno-obrazovni proces zadovoljavat će sljedeće zahtjeve:

- adekvatno, ugodno prostorno i materijalno okruženje
- adekvatno obrazovanog i osjetljivog odgajatelja
- uvijete koji omogućuju pojačane socijalne odnose među djecom
- odgajatelja koji se koristi raznim medijima kako bi djeci približio i olakšao proces učenja (Silić, 2007).

“Ako je iskustvo interaktivno, emocionalno, izazovno i potiče na razmišljanje, za pojedinca uključenog u iskustvo ono će rezultirati daljnjim učenjem.” (David Kolb, američki socijalni psiholog)

Temeljno načelo od kojeg polazimo u organizaciji odgojno-obrazovnog rada jest osiguravanje uvjeta za optimalan razvoj i učenje kroz igru pomoću unaprijed planiranih ali i situacijskih raznovrsnih poticaja. Polazišta u odabiru sadržaja bit će primarni dječji interes, razvojne karakteristike djeteta rane i predškolske dobi kao i posebnosti obiteljskog okruženja iz kojeg dijete dolazi. Uvjete za razvoj i učenje stručnjaci organiziraju na način da potiču i održavaju aktivnosti djeteta usmjeravajući ih prema zoni sljedećeg razvoja.

Programi i organizacija rada u našem vrtiću temelje se na razvojno primjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, što znači:

- prostorno okruženje strukturirano po centrima aktivnosti omogućuje izbor i zadovoljavanje dječje potrebe za (samo)učenjem, kreativnost, stvaralaštvo među vršnjacima i s djecom različite dobi te učenje u malim grupama
- uspostavljanje i proširivanje emocionalnih i socijalnih veza, kvalitetnih odnosa s odraslima i djecom u neposrednoj poticajnoj okolini i široj društvenoj zajednici

- poticanje tolerancije prema različitostima i uvažavanje prava sve djece (jednake mogućnosti za učenje i sudjelovanje, bez obzira na spol, rasu, etničku ili nacionalnu pripadnost, jezik, kulturu, vjeru, socioekonomski status, strukturu obitelji, dob ili posebne potrebe)
- poznavanje zakonitosti rasta i razvoja djeteta kao polazišta u planiranju rada stručnjaka
- učenje je interaktivan proces koji uključuje djecu, odrasle, kao i čitavo društveno okruženje
- poticanje partnerskog odnosa s roditeljima kao najvišeg oblika suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja – optimalnog razvoja djeteta
- kontinuirano stručno usavršavanje kao potreba podizanja stručne kompetencije za rad i stjecanje novih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za primjenu suvremenih oblika rada s djecom rane i predškolske dobi.

U skladu sa završenim edukacijama primjenjujemo suvremene oblike i metode rada, a u odgojno-obrazovni proces integriramo elemente programa Korak po korak, Teorije izbora i Stilovi učenja/Dječji talenti.

Kreiranje procesa zasniva se na interaktivnoj pedagogiji i usmjereno je na aktivno sudjelovanje svakog djeteta, te na ravnopravnoj komunikaciji i razmjeni misli i ideja između svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa.

Organizacija odgojno-obrazovnog procesa je utemeljena na poštivanju prava i individualnih sloboda djeteta čime se potiče razvoj onih kvaliteta osobnosti djeteta koje su nužne za njegov slobodan, aktivan, kreativan i odgovoran život u sadašnjosti, usmjerenih prema kvaliteti budućeg života.

Aktivnosti će se predlagati kroz tematske cjeline i sklopove aktivnosti, a sadržaje i teme ćemo pronalaziti unutar tri područja djelovanja:

- područje JA - slika o sebi / afirmacija osobnosti
- područje JA i DRUGI - odnos s drugima / obitelj, druga djeca, uža društvena zajednica, vrtić i lokalna zajednica
- područje MI - pripadanje SVIJETU kao cjelini / prirodno i šire društveno okruženje, kulturna baština i održivi razvoj.

U cilju ostvarivanja postavljenih zadaća odgajitelji će planirati i organizirati poticajne situacije koje djeci omogućavaju realizaciju različitih vrsta aktivnosti (Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece 1991.g.):

- životno-praktične i radne aktivnosti - biološke potrebe, njega djeteta, svlačenje, oblačenje, samoposluživanje, kućni poslovi, njega biljaka i životinja, izrada predmeta i igračaka
- raznovrsne igre - funkcionalne, simboličke, igre građenja i konstruiranja, igre s pravilima
- društvene i društveno-zabavne - druženja više djece i odraslih, zabave, svečanosti, šetnje
- umjetničko-promatranje, slušanje, interpretacije umjetničkih tvorevina za djecu, slikovnica, likovnih, književnih, glazbenih, scenskih, filmskih i drugih djela
- raznovrsno izražavanje i stvaranje djeteta - pjevanje, sviranje, crtanje, slikanje, modeliranje, građenje i konstruiranje, govorno, scensko izražavanje, izražavanje cjelokupnom motorikom, plesanje
- istraživačko-spoznajne aktivnosti – istraživačko manipuliranje predmetima, promatranje, upoznavanje nečega ili nekoga, šetnje, posjeti, susreti s ljudima različitih profesija, stvaraocima, istraživačke aktivnosti u užem smislu (otkrivanja i jednostavnog eksperimentiranja, praktičnog i samo verbalnog rješavanja različitih problema, namjernog učenja i vježbanja postupaka, ponašanja, pravila)
- specifične aktivnosti s kretanjem - tjelesno vježbanje, poligoni, plivanje, sanjkanje, klizanje, koturaljkanje, vožnja na biciklu, skijanje.

U svim aktivnostima određuju se sadržaji koji povezuju pedagoške i psihološke dimenzije odgojno-obrazovnoga procesa čijim se ostvarivanjem potiče cjelokupan tjelesni, intelektualni, psihofizički, emocionalni, moralni i duhovni razvoj djeteta.

Praćenje dječjeg interesa, njegove uronjenosti u aktivnosti, smjernice su odgajateljima da svojim profesionalnim ulogama: promatrača, poticatelja, pomagača, suigrača, procjenjivača, planera, opskrbljivača osiguravaju prirodni tijek razvoja aktivnosti i diskretno koordiniraju svim elementima procesa učenja, što je početna etapa projektnog rada, koji je osnovni oblik rada u odgojno-obrazovnom procesu. Tijek projekta nije moguće unaprijed planirati niti strukturirati, niti je moguće precizno odrediti duljinu njegova trajanja i smjerove razvoja, te će stručnjaci iskazati spremnost za prihvaćanjem dječjih ideja i provođenjem istih tijekom odgojno-obrazovnog procesa, čime postaju partneri učenja i sustvaratelji znanja i razumijevanja.

4.2.1. Rad na projektu

→ **CILJ rada na projektu:**

- Prevođenje dječjih ekspresija na jezik razumljiv odgajatelju.
- Pronalaženje boljih strategija razumijevanja djece i njihovih načina korištenja materijala - procesa učenja.

→ **STRATEGIJE rada na projektu:**

1. **Procjenjivati kakvoću i količinu materijala (bogatstvo materijala - osigurati raznolike materijale koji će omogućiti djetetu lakše izražavanje)**
2. **Procjenjivati praktičnu upotrebljivost materijala :**
  - a) *Omogućuje li raznoliku upotrebu?*
  - b) *Proširuje li djetetovu spoznaju i skustvo? - ZONA idućeg razvoja - bilježiti iskaze djece bez procjene i bez ispravljavanja)*
  - c) *Projicira li kreativno izražavanje djeteta? - (slobodna upotreba različitih materijala projicira kreativne potencijale djeteta, a sadržaj je determiniran predhodnim iskustvom djeteta)*
  - d) *Omogućava li komuniciranje ideje djeteta? - (djetetove konstrukcije nisu opterećene uobičajenim načinima korištenja materijala)*
  - e) *Projicira li međusobnu suradnju djece?*
  - f) *Omogućuje li odgajatelju bolje razumijevanje ideja i interesa djece? (raspon ideja djeteta je mnogo širi od raspona ideja odgajatelja)*
  - g) *Omogućuje li djetetu razumijevanje vlastitog proces učenja? (intuitivno znanje djeteta je mnogo veće nego što i ono samo zna)*
3. **Jesu li su centri aktivnosti formirani kao rezultat praćenja interesa?**
  - djeci moramo ponuditi što više neoblikovanog materijala: drvo, kamen, voda, pijesak, glina, tijesto, tkanina, papir, plodine, časopisi i ilustracije - brojke, slova, sl.)
  - obogaćivanje okruženja materijalima: alatima, pomagalima i opremom (dodavanje nove opreme i pomagala produljuje interes djeteta)
  - centre aktivnosti nadopunjavati i obogaćivati novim iskustvima stečenim u autentičnim prirodnim i društvenim sredinama
  - organizirati što veći broj posjeta i izleta u suradnji s roditeljima ili drugim suradnicima – stručnjacima.

4. Pratiti i procjenjivati koji su to uvjeti koji doprinose razvoju suradnje među djecom u rješavanju njihovih ideja – projekata u praksi

5. Pratiti i otkrivati motive zašto baš to rade djeca (koji su emocionalni resursi djeteta angažirani)

➤ *Ove strategije razumijevanja djece i njihovog procesa učenja rezultiraju odabirom teme za početak rada na projektu.*

6. Razvijati strategije praćenja i dokumentiranja / etnografski zapisi:

- *fotografije*
- *video-zapisi* (tijek nekog uratka ili proces nastajanja)
- *razgovor* o nekim segmentima aktivnosti
- *bilježenje* (zapisivanje) razgovora u cilju boljeg i pažljivijeg slušanja djeteta
- *kratke pisane bilješke* uz uratke djeteta (razumijevanje procesa stvaranja/proizvodnje uratka)
- *bilježenje sekvence* zajedničkih aktivnosti ili zajedničke igre djece.

Tijekom tekuće pedagoške godine nastaviti ćemo s radom na već započetim i novim aktivnostima projektnog planiranja i akcijskog istraživanja na sljedeće teme:

➤ **PROJEKT "Domaće životinje"** – jaslička skupina

• **CILJ projekta:**

➔ *Upoznavanje djece s domaćim životinjama, stjecanje novih i proširivanje znanja o životinjama.*

• **ZADACÉ projekta:**

- *usvajanje novih pojmova i razvoj dječjeg rječnika*
- *utjecati na razvoj percepcije, vizualne i taktilne – promatranjem, opipavanjem, manipuliranjem*
- *poticati dječju maštu i kreativnost*
- *osmišljavati bogato prostorno-materijalno okruženje.*

- **PROJEKT "Moje tijelo"** – vrtićka mješovita odgojno-obrazovna skupina 10-satnog boravka "Valići"

- **CILJ projekta:**

- ➔ *Omogućiti djeci poticajno okruženje u kojem će kroz različite životno-ptaktične, istraživačke, spoznajne aktivnosti obogaćivati svoja iskustva o vlastitom tijelu radi proširivanja i produbljenja procesa njihova učenja.*

- **ZADAĆE projekta:**

- razvoj pojma o sebi (ime, spol, dob, obitelj, dijelovi tijela)
- poticanje djece na samostalno razmišljanje i argumentiranje u funkciji proširivanja njihovih postojećih znanja i razumijevanja
- poticanje na suradnički odnos, te verbaliziranje aktivnosti djece u funkciji podrške njihovu učenju
- razvoj brige za vlastito zdravlje (higijena, prehrana, tjelesne aktivnosti)
- upoznavanje djece s osjetilima – istraživanje kroz osjetilna područja (okus, vid, miris, sluh, dodir)
- osiguravati uvijek nove resurse i iskustva za propitivanje i proširivanje postojećih razumijevanja
- poticati kreativno likovno, glazbeno, govorno stvaralaštvo
- uključivanje stručnjaka, roditelja u projekt.

- **PROJEKT "Životinje"** - vrtićka mješovita odgojno-obrazovna skupina 10-satnog boravka "Ribice"

- **CILJ projekta:**

- ➔ *Podržati dječji interes, radoznalost i kreativnost u istraživanju i otkrivanju životinjskog svijeta.*

- **ZADAĆE projekta:**

- upoznavanje životinjskog svijeta u bliskom okruženju
- upoznavati djecu sa sadržajima o životinjskom svijetu (enciklopedije, znanstveni časopisi)
- razvijati pozitivne stavove o prirodi
- razvijati senzibilitet za zaštitu životinja

- razvijati i bogatiti dječji rječnik
  - poticati socijalne i komunikacijske vještine (slušanje, razgovaranje, raspravljanje, opisivanje, objašnjavanje)
  - razvijati sposobnost druženja s drugom djecom u zajedničkoj igri i radu
  - poticati suradničku atmosferu ali i uvažavati individualnost i inicijativu svakog djeteta
  - omogućiti djetetu da se osjeća uspješno.
- **PROJEKT "Australija"** - vrtićka mješovita odgojno-obrazovna skupina 10-satnog boravka "Školjkice"- implementacija sadržaja programa ranog učenja engleskog jezika
- ◆ **CILJ projekta:**
- ➔ Podržati dječji interes, radoznalost i kreativnost u istraživanju i otkrivanju spoznaja o Australiji.
- **ZADACJE projekta:**
- osigurati raznovrsnost materijala koji djeci omogućuju aktivno sudjelovanje
  - razvijati samopouzdanje i svijest o vrijednosti svog mišljenja i ideja
  - poticati samostalno rješavanje problema, osobno učešće djeteta, neovisnost i samoregulaciju djeteta
  - poticati aktivno uključivanje u proces učenja
  - poticanje jezičnog razvoja, komunikacijskih vještina i bogaćenje rječnika raznovrsnim sadržajima
  - zadovoljiti djetetovu znatiželju i prirodnu potrebu za istraživanjem
  - razvijanje i promicanje pozitivnih vrijednosti učenja o poštivanju različitosti
  - potaknuti roditelje da iskažu svoj potencijal
  - poticati interes za upoznavanje drugih kultura, civilizacija i običaja.

- **PROJEKT Putovanje: „Veselim Titanikom otkrivamo Englesku“** – vrtićka mješovita odgojno-obrazovna skupina 6-satnog boravka „Veseli mornari“ - implementacija sadržaja programa ranog učenja engleskog jezika

- **CILJ projekta:**

- ➔ *Istraživanje i otkrivanje svijeta oko nas s naglaskom na učenju engleskog jezika i pripadajućeg mu geografskog, društvenog i kulturnog konteksta.*

- **ZADACÉ projekta:**

- stvarati okruženje koje djeci omogućuju istraživanje različitih fenomena te stjecanje raznovrsnih iskustava, znanja i razumijevanja
- osiguravati prilike djeci da vlastite aktivnosti razvijaju u smjeru koji je za njih svrhovit
- osnaživati prirodnu znatiželju djece i poštovati njihove interese i potrebe
- djecu poticati na učenje komunikacijskih tehnika, socijalno prihvatljivog ponašanja i za demokratski dijalog s ostalim sudionicima procesa
- osnaživati različite simboličke izričaje djeteta, koji uključuju likovne, grafičke, kretne, verbalne, gestikulacijske i druge ekspresivne modalitete
- usvajanje jezičkih vještina na prirodan i neposredan način kroz igrolike oblike učenja
- djecu poticati na čuđenje, fascinaciju i uočavanje detalja
- pažnju posvećivati samom procesu stvaranja i izražavanja djeteta, a ne (samo) rezultatu procesa.
- osmišljavanje, iniciranje i organiziranje vlastitih aktivnosti i (su)upravljanje razvojem tih aktivnosti
- djecu poticati na planiranje, organiziranje i reflektiranje o vlastitim aktivnostima i procesu učenja.

Kompetentni odgajatelji će prepoznavati interese djece za mnogim sadržajima i aktivnostima i osviještavati mogućnost njihovog utjecaja i pravovremenog uključivanja u cilju ostvarivanja dobrobiti za dijete.

U cilju obogaćivanja programa odgojno-obrazovnog rada s djecom, podizanja kvalitete življenja djece u dječjem vrtiću te zadovoljavanja specifičnih potreba i interesa, tijekom cijele pedagoške godine organizirati ćemo različite aktivnosti i događanja. Odabir sadržaja ovisit će

o aktualnim događanjima u odgojnim skupinama našeg vrtića, interesu djece i dionika procesa te događanjima u lokalnoj zajednici (ovisno o trenutnoj epidemiološkoj situaciji vezano za COVID-19 epidemiju).

Planirane aktivnosti na razini ustanove:

- obilježavanje Dana kruha i plodova zemlje (Dan jabuka, Jesenja svečanost)
- cjelodnevni izlet na kraju pedagoške godine
- Dječji tjedan, Međunarodni dan djeteta
- svečanosti uoči blagdana (sv. Nikola, sv. Lucija, Božić, Uskrs)
- obilježavanje i proslava maskenbala,
- ekološke aktivnosti povodom Dana planete Zemlje (i tijekom godine)
- javno predstavljanje dječjeg stvaralaštva u lokalnoj zajednici (zbornici, manifestacije, fešta sv. Lovre)
- druženje s roditeljima povodom (Dana obitelji, Dana očeva, Majčin dan)
- gostovanja i posjete kazališnim predstavama
- proslava i obilježavanje Dana vrtića “Dan otvorenih vrata”, početak svibnja 2021.g
- završna svečanost oproštaj „predškolaca“ od vrtića, kraj svibnja 2021.
- dječje rođendanske svečanosti.

4.2.2. Načini unapređenja odgojno-obrazovnog rada

1. Unapređenje i oblikovanje poticajnog okruženja u funkciji igre i učenja djece

- *stimulativno okruženje s obzirom na prostor, poticaje i ozračje*

2. Unapređenje odgojno-obrazovnog procesa kroz projektno planiranje / akcijsko istraživanje

- *oblik integriranog kurikuluma, koji sadrži istraživanja, izražavanja, rasprave djece i s djecom kroz uporabu različitih simboličkih jezika*

3. Praćenje, procjenjivanje i planiranje procesa učenja djeteta uvažavajući njegove prirodne potencijale: talente i stilove učenja

- *sustavnim promatranjem djece i drugim strategijama praćenja i procjenjivanja, stvarati kratkoročne i dugoročne planove koji uključuju interese i potrebe svakog djeteta i grupe djece i koji su istovremeno i podrška i izazov za njihova buduća postignuća.*

4. Kontinuitet profesionalnog i osobnog razvoja stručnih radnika

- *refleksije o vlastitoj praksi, suradnja s kolegama, entuzijazam za cjeloživotno učenje*

5. Aktivno uključivanje roditelja i šire društven zajednice u odgojno-obrazovni proces

- *promicanje djelotvorne interakcije između obitelji, vrtića i zajednice, potiče razumijevanje zajedničke odgovornosti za odgoj, obrazovanje i budućnost djece.*

4.3. Program predškole

Program predškole je obvezan program odgojno-obrazovnog rada s djecom u godini prije polaska u osnovnu školu i dio je sustava odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Na Program predškole Dječjeg vrtića “Veseli kutak” u Stobreču suglasnost je dalo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta (2015.g.)

U skladu s člankom 3. Pravilnika o sadržaju i trajanju programa predškole (NN, 107/14) u Dječjem vrtiću “Veseli kutak” u Stobreču Program predškole provodit će se kao integrirani dio redovitog programa i obuhvatit će djecu u godini pred polazak u osnovnu školu. Program će se provoditi svakodnevno tijekom pedagoške godine od 01. listopada 2020.g. do 31. svibnja 2021.g. u trajanju od 250 sati, pri čemu će se prednost dati prijepodnevoj provedbi programa. U ovoj pedagoškoj godini 2020./2021. upisano je dvadesetčetvero (24) djece školskih obveznika. Djeca obuhvaćena Programom predškole raspoređena su u četiri vrtićke mješovite odgojno-obrazovne skupine: tri skupine cjelodnevnog i jednoj skupini poludnevnog boravka.

Tijekom programa predškole poticati će se razvijanje i unapređivanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala i komunikacijskih (govor, izražavanje i stvaranje) vještina, te navika i kompetencija u cilju – dobrobit djeteta, što podrazumijeva:

- osobnu, emocionalnu i tjelesnu dobrobit (biti zdrav, zadovoljan i osjećati se dobro)
- obrazovnu dobrobit (uspješno funkcioniranje i razvijanje osobnih potencijala: spoznajnih, umjetničkih, motoričkih...)
- socijalnu dobrobit (uspješno interpersonalno funkcioniranje i razvijanje socijalnih kompetencija).

Program predškole omogućit će djeci različite razvojne poticaje, prepoznavanje i prevenciju razvojnih poteškoća. Posebna pozornost usmjerava se na utvrđivanje postojećeg iskustva, znanja i razumijevanja djece te oblikovanje okruženja za njihovo nadograđivanje. Izravne

intervencije odgajateljica u odgojno-obrazovnim aktivnostima temeljit će se na poznavanju i razumijevanju osobitosti dječjeg razvoja i smjera razvoja njihovih aktivnosti te promišljanju načina na koji bi se svakom djetetu mogao osigurati prijelaz u zonu sljedećega razvoja.

Navedene dobrobiti neophodne su za prilagodbu na nove uvjete života, rasta i razvoja u školskom okruženju i budućem življenju.

Posebna se pozornost pridaje osmišljavanju aktivnosti namijenjenih angažiranju različitih (višestrukih) inteligencija i razvoju različitih kompetencija i sposobnosti djece, poput:

- sposobnosti učenja (učiti kako učiti, poštovati metakognitivne sposobnosti djeteta kao podloge za cjeloživotno učenje),
- sposobnosti sudjelovanja djeteta u suradničkim aktivnostima (vođenje, sudjelovanje, pregovaranje, rješavanje konfliktnih situacija),
- sposobnosti odgovornog ponašanja prema sebi, drugima i okruženju,
- sposobnosti samoprocjene vlastitog napredovanja i različitih postignuća,
- sposobnosti snalaženja u novim, nepredvidivim situacijama,
- sposobnosti samostalnog djelovanja, mišljenja i odlučivanja,
- sposobnosti korištenja različitim modalitetima komunikacije,
- inovativnih i poduzetničkih sposobnosti.

Kompetencije koje dijete u godini dana prije polaska u osnovnu školu treba steći i unaprijediti:

- ✓ komunikaciju na materinskom jeziku
- ✓ elementarnu komunikaciju na stranom jeziku
- ✓ matematičke kompetencije i osnovne kompetencije u prirodoslovlju i tehnologiji
- ✓ digitalne kompetencije
- ✓ učiti kako učiti
- ✓ socijalne i građanske kompetencije
- ✓ inicijativnost i poduzetnost
- ✓ kulturnu svijest i izražavanje
- ✓ motoričke kompetencije primjerene dobi.

Završetkom trajanja Programa djeca će dobiti potvrde o pohađanju programa predškole, te ćemo upriličiti svečanosti u prisustvu roditelja i ostalih članova obitelji uz dodijelu “vrtićkih diploma”.

4.3.1. CAP program – prevencija zlostavljanja djece

U okviru programa predškole provodimo CAP program (Child Assault Prevention).

➤ **Ciljevi CAP programa:**

1. Smanjiti ranjivost djece i njihovu izloženost različitim oblicima zlostavljanja kvalitetnim informiranjem i poučavanjem učinkovitim preventivnim strategijama.
2. Potaknuti lokalnu zajednicu da sprječavanje nasilja među ljudima, a posebno zlostavljanja djece, prepozna kao svoj važan cilj i nastojanje.
3. Potaknuti obrazovne institucije na sustavan pristup prevenciji zlostavljanja djece.

Predškolski CAP program je prevencija zlostavljanja djece namijenjen djeci predškolske dobi u vrtićima, koji se provedi kroz 3 uzastopne radionice u trajanju od 45 min:

- predavanje za osoblje vrtića
- predavanje za roditelje djece pred polazak u osnovnu školu
- radionice za djecu.

Voditeljice su posebno educirane odgajateljice i stručne suradnice - CAP pomagačice, koje čine CAP tim mreže privatnih i vjerskih vrtića Grada Splita:

- Ester Macanović /odgajateljica DV „Kremenko“, Split
- Viktorija Šakić /odgajateljica DV „Veseli kutak“, Stobreč
- Ivana Touissaint, pedagoginja za sve privatne i vjerske vrtiće Grada Splita

4.4. Posebni poludnevni i cjelodnevni program ranog učenja engleskog jezika

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje promiče razvoj osam temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje, među kojima je

Komunikacija na stranim jezicima:

"Dijete rane i predškolske dobi strani jezik uči u poticajnome jezičnom kontekstu, u igri i drugim za njega svrhovitim aktivnostima. Za to je najprimjereniji situacijski pristup učenju, koji djetetu omogućuje upoznavanje, razumijevanje i smisleno korištenje stranoga jezika u nizu različitih aktivnosti i situacija. Poučavanje stranoga jezika ne provodi se posebno oblikovanim metodičkim postupcima, nego je strani jezik utkan u svakidašnje odgojno-obrazovne aktivnosti vrtića. Razvoju ove kompetencije pridonosi i poticanje međukulturnoga

razumijevanja i komunikacije djece s drugim subjektima u odgojno-obrazovnoj ustanovi, kao i s onima izvan nje.”

U organizaciji odgojno-obrazovnog rada u Dječjem vrtiću "Veseli kutak" program engleskog jezika implementirat će se u vrtićki redoviti program s kojim čini integriranu cjelinu u cilju obogaćivanja programa svojim specifičnostima te proširivanja ponude u skladu sa zahtjevima roditelja.

Provedba programa engleskog jezika provodit će se tijekom cijele pedagoške godine od 01. rujna do 30. lipnja, odnosno po dobivanju verifikacije od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja na koju je upućen.

Program ranog učenja engleskog jezika integrirat će se u sve sadržaje redovitog programa i imat će sljedeća obilježja:

- provedba programa je cjelovita, ne dijeli se sadržajno niti vremenski
- program ima svrhu obogaćivanja redovitog programa
- program se prilagođava konkretnim potrebama, mogućnostima, sposobnostima, interesima djeteta jer su djeca aktivni sudionici svoga proces učenja, u skladu s humanističko-razvojnou koncepcijom koja u prvi plan stavlja dijete, njegove potrebe i prava te sustavno poticanje cjelovitog razvoja djeteta
- voditelji programa su stručnjaci koji dobro vladaju materinim i stranim jezikom, dobro poznaju dijete i posebnosti njegovog razvoja, te su kompetentni u (su)konstruiranju poticajnog okruženja
- prepoznavanje specifičnih potreba roditelja i njihovo uključivanje, te zajedničko donošenje odluka vezanih za razvoj, učenje i socijalni život djeteta.

Program će se provoditi u dvije vrtićke dobno mješovite odgojno-obrazovne skupine:

- 6-satna vrtićka mješovita odgojno-obrazovna skupina "Veseli mornari" / jutarnji program (djeca uzrasta od 3 do 7 g.)
- 10-satna vrtićka mješovita odgojno-obrazovna skupina "Školjkice" (djeca uzrasta od 3 do 7 g.).

♦ **Cilj odgojno-obrazovnog rada progama**

Glavni cilj odgojno-obrazovnog rada specificiran za engleski jezik, a taj je osigurati djetetu da na spontan i prirodan način, u poznatom i poticajnom okruženju formira pozitivne stavove prema učenju drugog jezika i pripadajućeg mu društvenog i kulturnog konteksta.

➤ **Bitne zadaće programa**

Bitne zadaće kojima će se realizirati cilj odgojno-obrazovnog rada su:

- razvijati kod djeteta senzibilitet za engleski jezik
- promicati vremenski kontinuitet izloženosti stranom jeziku
- stvarati uvjete u kojima će dijete imati priliku slušati i govoriti engleski jezik
- poticati djetetovu samoaktivnost i interes za postupnim slušanjem, razumijevanjem i usvajanjem vokabulara engleskog jezika
- osigurati usvajanje osnovnog rječnika i jezičnih struktura na engleskom jeziku
- njegovati ispravan izgovor, ritam i intonaciju
- poticati i motivirati dijete na situacijsko učenje riječi, jezičnih i fonetskih formi
- omogućiti djetetu postupno izražavanje na engleskom jeziku, prema njegovim izražajnim mogućnostima
- razvijati samopouzdanje djeteta i osjećaj uspješnosti u spontanom izražavanju
- razvijati interes djeteta za druge ljude, običaje, zemlje i kulture.

➤ **Voditelji programa**

Voditeljice programa su odgajateljice predškolske djece (VŠS), koje su u skladu s Pravilnikom o vrsti i stupnju stručne spremlje stručnih djelatnika te vrsti i stupnju stručne spremlje ostalih djelatnika u dječjem vrtiću (NN 133/97) stručno osposobljene za provedbu programa engleskog jezika u dječjem vrtiću, te posjeduju svjedodžbe o znanju stranog/engleskog jezika B2 razine, izdane od strane Učilišta Jantar - ustanove za obrazovanje odraslih u Splitu.

U 6-satnoj dobno mješovitoj vrtićkoj odgojno-obrazovnoj skupini "Veseli mornari" program će voditi jedna odgajateljica Antonela Pjevac u radnom vremenu od 07:30 do 13:30 sati.

U 10-satnoj dobno mješovitoj vrtićkoj odgojno-obrazovnoj skupini "Školjkice" program će voditi dvije odgajateljice Blanka Doroci i Ana Vidošević u radnom vremenu od 06:00 do 16:00 sati, s jutarnjim radnim vremenom od 07:00 do 12:30 sati i popodnevni radnim vremenom od 10:30 do 16:00 sati.

➤ **Specifična oprema i materijali za program ranog usvajanje engleskog jezika**

Za posebni program engleskog jezika osim osnovne opreme za redoviti program, osigurati ćemo i specifičnu opremu, didaktička sredstva i druga pomagala prema zahtjevu programa. Materijalni uvjeti za ostvarivanje programa sadržavat će tehnička sredstva: TV,

radio, CD, MP3 player, prenosni zvučnik s mikrofonom, PC s konfiguracijama za učenje stranog /engleskog jezika. Obogaćivanje prostora didaktičkim igrama i materijalima:

- slikovnice, slikovne rječnike, dječje enciklopedije (Slikobajke, Stick Man, What the Ladybird Heard, What the Ladybird Heard Next, What the Ladybird Heard on Holiday, Ja učim engleski-Boje, Mojih prvih 100 riječi, Mojih prvih 1000 riječi, Moja kuća, ciklus slikovnica američkog pisca i ilustratora dječjih knjiga Eric Carle -1, 2, 3 To the ZOO, From Head to Toe, The Very Hungry Caterpillar,...)
- plakati (My Body, Emotions, Colours, Numbers, Picture Alphabet, Shapes, Animals)
- društvene igre: flash cards, activity cards, storytelling cubes
- audio- i videozapisi (pjesmice, edukativni crtani filmovi)
- lutka (štapne, ginjolke, zijevalice, lutke za prste)
- umetaljke, memory, puzzle, 3D puzzle
- glazbena pomagala, instrumenti
- logopedске igre i logopedске bajke
- zrcalo

Navedeni materijali uz neoblikovane i prirodne materijale stalno su dostupni djeci, raspoređeni su po centrima aktivnosti i omogućuju različite vrste aktivnosti u manjim skupinama te kreativan i stvaralački pristup igri i učenju, kao i kvalitetnijoj komunikaciji i suradnji.

Voditeljice programa u svom radu koristit će komplet za rano učenje engleskog jezika "First steps 1 and 2", Dubravka Blažić i Dragana Grozdanić, "Školska knjiga", Zagreb. Komplet sadrži: First steps pupil's book, First steps activity book, First steps teacher's book, Picture cards, Action story cards i First steps CD.

Kvalitetno prostorno-materijalno okruženje te kvalitetno socijalno okruženje potiču razvoj dobrobiti i kompetencija djece navedenih u Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj.

Planirana stručna literatura:

- [1] Appel, K., J. Masterson, J., *"Jezik i govor od rođenja do 6. godine"*, Ostvarenje, Lekenik, 2004.
- [2] Dennison P. E., *"Brain Gym: priručnik za obitelj i edukatore"*, Alfa, Zagreb, 2011.
- [3] Herljević I. i Posokhova I., *"Govor, ritam, pokret"*, Ostvarenje, Lekenik, 2007.
- [4] Medved Krajnović M., *"Od jednojezičnosti do višejezičnosti"*, Leykam international, Zagreb, 2010.

- [5] Miljak, A., *"Uloga komunikacije u razvoju govora djece predškolske dobi"*, Školske novine, Zagreb, 1984.
- [6] Posokhova, I., *"Razvoj govora i prevencija govornih poremećaja u djece"*, Ostvarenje, Lekenik, 2011.
- [7] Prebeg-Vilke, M., *"Vaše dijete i jezik, materinski, drugi i strani jezik"*, Školska knjiga, Zagreb, 1991.
- [8] Silić, A., *"Prirodno učenje stranoga (engleskoga) jezika djece predškolske dobi"*, Mali profesor, Zagreb, 2007.
- [9] Štanger-Velički V., *"Stihovi u pokretu: malešnice i igre prstima kao poticaj za govor"*, Alfa, Zagreb, 2011.

4.5. Rad s djecom s posebnim potrebama

U odgojno-obrazovnom procesu poseban naglasak je stavljen na rad s djecom s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama (djeca s teškoćama i darovita djeca) kroz opservaciju i praćenje djece: analizom podataka iz medicinske dokumentacije, razgovorom s roditeljima i promatranjem ponašanja djeteta u odgojnoj skupini, te izradu individualiziranih programa rada u odgojnoj skupini uz savjetodavni rad stručnjaka s roditeljima i upućivanje djece stručnjacima izvan vrtića.

Primarni cilj je pronaći najbolje odgojno-obrazovne postupke za stimuliranje optimalnog psihofizičkog razvoja i integracije djece među vršnjake koje je usmjereno ka stvaranju inkluzivnog okruženja.

4.6. Pedagoška dokumentacija

Stručna dokumentacija vodit će se prema Pravilniku o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (NN, 83/01).

Pedagoška dokumentacija i evidencija o djeci predškolske dobi jest:

1. Matična knjiga djece
2. Knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine
3. Imenik djece
4. Ljetopis dječjeg vrtića
5. Godišnji plan i program odgojno-obrazovnog rada
6. Godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa rada
7. Program stručnog usavršavanja

8. Dosje djeteta s posebnim potrebama

9. Knjiga zapisnika.

Dječji vrtić obavlja svoju djelatnost na temelju Kurikuluma i Godišnjeg plana i programa odgojno-obrazovnog rada vrtića, kojeg za svaku godinu predlaže ravnatelj, a donešen je na temelju Izvješća o ostvarenosti plana i programa rada za prethodnu pedagošku godinu.

4.6.1. **Dodatna dokumentacija**

U cilju osmišljavanja sadržaja i poticaja za primjeren razvoj i učenje djece, praćenje i evaluaciju programa sustavno ćemo provodit dokumentiranje odgojno-obrazovnog procesa na sljedeće načine:

a) Dokumentiranje aktivnosti djece / razvojne mape

- individualni i zajednički uratci djece – slike, crteži, pisani uratci djece,
- samorefleksije djece – foto i video snimke, bilješke
- narativni oblici – bilješke
- opservacije postignuća djece – liste praćenja
- individualna i zajednička dokumentacija o različitim oblicima suradnje s roditeljima.

b) Dokumentiranje odgojno-obrazovnog procesa / mapa projekta

- foto, video zapisi i bilješke djece i odgajatelja
- samorefleksije i zajedničke refleksije odgajatelja i drugih stručnih djelatnika u: vrtiću, obitelji, zajednici.

c) Dokumentiranje profesionalnog razvoja odgajatelja

- informacije o profesionalnoj praksi odgajatelja: planovi, pripreme, potvrde stručnog usavršavanja, primjeri dječjih radova koji ilustriraju provedene aktivnosti, evaluacije odgajateljeva rada od strane stručnih suradnika, savjetnika i mentora.

Dokumentacija predstavlja podlogu za interpretaciju tj. kritički osvrt na odgojno-obrazovni procesa kompetentnih praktičara – refleksivnih praktičara koji istražuju i kritički propituju svoju praksu (implicitnu pedagogiju - vrijednosti, stavove, znanja, učenje), razumijevaju i transformiraju istu. Osvještavanje važnosti dokumentacije bitno je i za dijete, kao aktivnog građanina društva i subjekta svog razvoja, stoga je nužno razvijati sposobnosti promišljanja, vrednovanja i donošenja odluka o svom vlastitom odgoju i obrazovanju u poticajnom prostorno-materijalnom i socijalnom okruženju.

5. STRUČNO USAVRŠAVANJE

Temeljem članka 29. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, te Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Ustanove, odgajatelji i stručni suradnici obavezni su se stručno usavršavati.

Slojevitost zadaća u ostvarivanju ciljeva i provođenju suvremeno koncipiranog odgojno-obrazovnog programa od odgajatelja i stručnih suradnika zahtjeva kontinuirano stručno usavršavanje s tendencijom trajnog unapređenja prakse. Profesionalno usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika usmjeravat ćemo prema razvoju istraživačkih i refleksivnih umijeća. Istraživačko obilježje omogućuje propitivanje uvjerenja, iskustava i svakodnevne prakse te kroz zajedničko refleksivno istraživanje s drugim dionicima predstavlja polazište za bolje razumijevanje i mijenjanje vlastite prakse pri čemu postajemo refleksivni praktičari, koji svoja djelovanja usmjeravaju na akcijska istraživanja vlastite cjelokupne prakse u cilju njenog dubinskog razumijevanja, istraživanja, mijenjanja prema stalnom rastu kvalitete programa i kulture ustanove u cjelini.

Poticat ćemo profesionalni rast i razvoj dionika procesa, kako unutar tako i izvan ustanove, različitim individualnim i grupnim oblicima rada.

Stručno usavršavanje će se realizirati u redovnoj satnici i putem svih za to propisanih oblika:

→ **individualno stručno usavršavanje:**

- praćenje stručne literature i periodike,
- prema individualnom Programu stručnog usavršavanja (interesne teme, rad na projektu)
- upoznavanje i korištenje eTwinning-a - kao motivacijskog alat za učenje i razvoj pristupa u programima odgojno-obrazovnog rada

→ **stručno usavršavanje unutar ustanove:**

- odgojiteljska vijeća, interni stručni aktivni, izvješća s roditeljskih sastanaka i seminara, razmjena iskustava, refleksije odgojno-obrazovne prakse
- refleksivna fokus grupa praktičara engleskog jezika

→ **stručno usavršavanje izvan ustanove:**

- sudjelovanje na stručnim skupovima i seminarima u organizaciji Ministarstva znanosti i obrazovanja, Agencije za odgoj i obrazovanje

- pohađanje edukacija za unapređivanje programa učenja engleskog jezika u Stručno-razvojnom centru ranog učenja engleskog jezika Dječji vrtić "Siget", Zagreb.
- stvaranje profesionalnih zajednica učenja umrežavanjem vrtića u lokalnoj zajednici - suradnja s dječjim vrtićima s ciljem razmjene iskustava i proširivanja stručnih kompetencija.

Planirana stručna literatura:

- [1] Antulić Majcen S., Pribela-Hodap S., "Prvi koraci na putu prema kvaliteti: Samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja", Zagreb, NCVVO, 2017.
- [2] Beever S., "Sretno dijete sretni vi", Ostvarenje, Lekenik, 2011.
- [3] Ann Debsmore, Margaret Bauman, Vaš uspješan predškolac, Veble commerce, Zagreb 2014.
- [4] Barth, B. M., Razumjeti što djeca razumiju: struktura znanja i njegovo oblikovanje: problemi prijenosa znanja, Zagreb, Profil akademija, 2004.
- [5] Daniels E.R; Stafford K., Kurikulum za inkluziju – razvojno-primjereni program za rad s djecom s posebnim potrebama, Zagreb, Pučko otvoreno učilište KPK, 2003.
- [6] Došen-Dobud A., S djecom u jaslicama, Alinea, Zagreb 2004.
- [7] Došen-Dobud A., Predškola-vodič za voditelje i roditelje, Alinea, Zagreb 2008.
- [8] Juul, J., Vaše kompetentno dijete - za nove temeljne vrijednosti obitelji, Zagreb, Eduka, 1996.
- [9] Juul, J., Četiri vrijednosti koje će djecu pratiti do kraja života, Harfa, Split, 2018.
- [10] Kirsten A. Hansen, Roxane K. Kaufmann, Kate Burke Walsh, Kurikulum za vrtiće, POU Korak po korak, 2006.
- [11] Kubelka R., Pelt R., Vrbanac D., Dječji talenti – Otkrijte talente svog djeteta podržavajući izvornost dječjeg učenja, Ostvarenje, Lekenik, 2013.
- [12] Ljubetić M., Vrtić po mjeri djeteta, Školske novine, Zagreb 2009.
- [13] Ljubetić M., Od suradnje do partnerstva obitelji, odgojno-obrazovne ustanove i zajednice, Zagreb, Element, 2014.
- [14] Maleš D., Stričević I., Odgoj za demokraciju u ranom djetinjstvu, Zagreb 2005.
- [15] Maleš D., Nove paradigme ranog odgoja, FFZG, Zagreb 2011.
- [16] Milanović M. i suradnici, Pomozimo im rasti, Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb 2014.
- [17] Miljak A., Življenje u dječjem vrtiću, Spektar media, 2009.
- [18] Miljak A., Vujičić L., Vrtić u skladu s dječjom prirodom - "Dječja kuća", 2002.
- [19] Slunjski E., Tragovima dječjih stopa, Profil knjiga, Zagreb, 2012. 35
- [20] Slunjski E., Integrirani predškolski kurikulum, Zagreb, Mali profesor, 2013.
- [21] Slunjski E., i suradnici, Izvan okvira - kvalitativni iskoraci u shvaćanju i oblikovanju predškolskog kurikuluma, Element, Zagreb 2015.

- [22] Slunjski E. i suradnici, Izvan okvira 2: Promjena – od kompetentnog pojedinca i ustanove do kompetentne zajednice učenja, Element, Zagreb, 2016.
- [23] Slunjski E., i suradnici, Izvan okvira 3 – Vođenje: prema kulturi promjene, Element, Zagreb 2018.
- [24] Slunjski E., i suradnici, Izvan okvira 4 – Mudrost vođenja: prikazi istraživanja i alati razvoja prakse vođenja, Element, Zagreb 2019.
- [25] Szanton, E.S., Kurikulum za jaslice, POU Korak po korak, 2005.
- [26] Petrović-Sočo B., Dijete, odgajatelj, slikovnica, Alinea, Zagreb 1997.
- [27] Petrović-Sočo B., Mijenjanje konteksta i odgojne prakse dječjeg vrtića, Mali professor, Zagreb 2009.
- [28] Zrilić, Smiljana. Djeca s posebnim potrebama u vrtiću i nižim razredima osnovne škole, Sveučilište u Zadru, Zadar, 2011.
- [29] Priručnik za samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja, NCVVO, Zagreb, 2012.
- [30] Unapređenje kvalitete rada primjenom ISSA pedagoških standard, Biblioteka KPK, Zagreb, 2006.
- [31] Časopisi: “Dijete, vrtić, obitelj” i “Djeca u Europi”, Pučko otvoreno učilište KPK
- [32] Nacionalnog okvirnog kurikuluma za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2011.) i Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2015.)
- [33] Zbornik radova stručno-znanstvenog skupa 26. Dani predškolskog odgoja SDŽ “Mirisi djetinjstva”, 2020.

Stručnu literaturu i periodiku nadopunjavat ćemo sukladno potrebama procesa i unapređenja prakse.

6. SURADNJA S RODITELJIMA

Roditelji imaju važnu ulogu u razvoju djetetove ličnosti, oni su prvi odgajatelji djeteta i imaju glavnu odgovornost za djetetov razvoj. Stoga, roditelji i odgajatelji trebaju djelovati zajedno kao partneri kako bi pomogli djeci da uče, rastu i razvijaju se. Odgajatelji i stručni suradnici su profesionalci koji će im svojim pedagoško-metodičkim znanjima pružati podršku u njihovoj roditeljskoj ulozi. Kontinuiranom razmjenom iskustava i znanja stremit ćemo zajedničkom, cjelovitijem razumijevanju djeteta i razvoju odgojno-obrazovnog pristupa usklađenog s individualnim i razvojnim posebnostima djeteta. Provedba programa ranog učenja engleskog jezika promiče građenje partnerskog odnosa s roditeljima, jer su roditelji važan resurs u evoluciji programa.

Takav odnos uvijek podrazumijeva ravnopravnost uloga roditelja i profesionalaca uz ostvarivanje dvosmjerne komunikacije i međusobnog povjerenja, u cilju dobrobiti djeteta:

- pravovremenog i konstruktivnog rješavanja problemskih situacija vezanih uz odgoj i obrazovanje te razvoj djece,
- poticanja roditeljske uključenosti u oblikovanje kvalitetnog programa,
- podržavanja aktivnog sudjelovanja roditelja u realizaciji programa,
- osiguravanja prava roditelja na kritičko vrednovanje postignuća,
- osnaživanja roditeljskih kompetencija i djelotvornosti stjecanjem znanja i vještina potrebnih za odgoj djece u obitelji.

U skladu s navedenim ciljevima roditeljima ćemo pružati različite oblike suradnje s profesionalcima u ustanovi:

- svakodnevna razmjena informacija o djetetu
- roditeljski sastanci različitog tipa /informativni, tematski/,
- organiziranje zajedničkih radionica,
- individualni razgovori s roditeljima,
- druženja s roditeljima,
- zajednički susreti povodom proslave blagdana, značajnih datuma,
- info-kutići, web-stranca i drugi dogovoreni oblici komunikacije (mobilne aplikacije)
- savjetovalište za roditelje,
- uključivanje roditelja u aktivnosti skupina.

Poseban naglasak ćemo staviti na kontinuiranom provođenju individualnih razgovora s roditeljima koji će biti inicirani od strane stručnjaka, najmanje 2 puta u pedagoškoj godini, a po potrebi i više.

7. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA

Suradnja s vanjskim ustanovama podrazumjeva različite interakcije vrtića s užom i širom društvenom zajednicom u cilju ostvarivanja i unapređivanja kvalitete cjelokupnog djelovanja.

U svrhu uspješnijeg ostvarivanja ciljeva i zadaća odgojno-obrazovnog programa kontinuirano ćemo surađivati sa sljedećim vanjskim čimbenicima:

- **Ministarstvo znanosti i obrazovanja**
  - informacije o novim zakonima i propisima
  - suglasnost za provedbu posebnih programa
  - sufinanciranje programa javnih potreba (program predškola)
  - stručno-pedagoški nadzor u provođenju rada
- **Agencija za odgoj i obrazovanje**
  - stručno usavršavanje prema Katalogu stručnih skupova
  - stručna podrška i pomoć u realizaciji odgojno-obrazovnih zadaća i programa
  - prijava pripravnika za stažiranje i polaganje stručnih ispita
  - stručno-pedagoški nadzor u provođenju rada
- **Lokalna uprava (Poglavarstvo Grada Splita, Služba za društvene djelatnosti, mjesni odbori)**
  - osiguravanje sredstava za sufinanciranje redovne djelatnosti
  - stručno-pedagoški nadzor u provođenju rada
  - suradnja u organizaciji svečanosti i blagdana
  - predstavljanje djelovanja vrtića široj javnosti
- **Osnovne škole**
  - organiziranje posjeta osnovnim školama
  - razmjena informacija prilikom upisa djece u prvi razred
- **Drugim privatnim, vjerskim i gradskim vrtićima**
  - umrežavanje praktičara - profesionalna okupljanja u cilju razmjene iskustava i konstruiranje novih spoznaja
- **Stručno-razvojni centar za rano učenje engleskog jezika DV "Siget", Zagreb**
  - stručno usavršavanje voditelja za provedbu programa ranog učenja engleskog jezika s djecom predškolske dobi

- **Kulturno-umjetničke institucije**
  - posjete kazalištima i gostovanje istih u vrtiću – lutkarstvo i scenska umjetnost
  - muzeji – edukativne radionice
- **Nastavni zavod za javno zdravstvo splitski-dalmatinske županije**
  - provođenje higijensko-epidemioloških mjera
  - praćenj rada prema HACCAP-sustavu
  - sanitarni pregledi djelatnika
- **Centar za socijalnu skrb**
  - posebni status samohranih roditelja, obitelji slabijeg socijalnog stanja i obitelji s troje i više djece

Koordiniranim djelovanjem ustanove i navedenih institucija u užoj i široj društvenoj zajednici osiguravat ćemo nophodne oblike potpore u rješavanju konkretnih problema i ostvarivanju specifičnih zadataka ustanove.

8. VREDNOVANJE PROGRAMA

Vrednovanje, kao proces sustavnog i kontinuiranog praćenja, analiziranja i procjenjivanja uspješnosti rada temelj je ostvarivanja napretka u kvaliteti rada ustanove, stoga ćemo ga nastaviti provoditi kako nam je to i dužnost prema Državnom pedagoškom standardu (čl. 52.). Podzakonski akti nalažu vanjsko i unutarnje vrednovanje ustanove. Vanjsko vrednovanje provode nadležne institucije (Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Agencija za odgoj i obrazovanje, Služba za društvene djelatnosti na lokalnoj razini) i usmjereno je na praćenje obrazovnih postignuća, dok unutarnje vrednovanje (samovrednovanje) provode ustanove s ciljem utvrđivanja kvalitete procesa koji je prethodio postignućima. Vrednovanje, kako vanjsko tako i unutarnje, smatramo sastavnim dijelom odgojno obrazovnog procesa, a posebno ćemo se usmjeriti na osnaživanje ustanove, svih sudionika, na osvješćivanje važnosti i nužnosti unutarnjeg vrednovanja, jer upravo je to put prema unapređivanju pojedinca i ustanove u cjelini.

Tijekom ove pedagoške godine projekt samovrednovanja provodit ćemo na stručnim aktivima kroz razumijevanje teme "Kultura ustanove – suradničke pretpostavke u razvijanju djelovanja prema postizanju zacrtanih ciljeva"

Samovrednovanje će se provoditi prema ključnim područjima vrednovanja (prema M. Ljubetić, 2009/ [4]):

- **Filozofija, stajališta i vrijednosti ustanove**
  - *Jačanje kapaciteta ustanove da sama sebe mijenja i usavršava u zacrtanom smjeru*
- **Stil upravljanja u dječjem vrtiću, izgradnja zajedničke vizije te uloge čimbenika odgojno-obrazovnog procesa**
  - *Razvijanje strategije angažmana, nasuprot kontrole*
- **Kvaliteta odnosa (na svim razinama unutar i izvan ustanove) i načini rješavanja problemskih situacija**
  - *Podizanje razine kvalitete komunikacije, preuzimanje sve veće odgovornosti za kvalitetu odnosa, razvijati spremnost za timski rad, poticati uključenost svih čimbenika odgojno-obrazovnog procesa.*
- **Prostor i materijalno okruženje (materijalizacija odgojne filozofije dječjeg vrtića)**
  - *Oblikovanje prostorno-materijalnog okruženja za življenje i učenje koje omogućava komunikaciju i socijalnu interakciju djece i odraslih u dječjem vrtiću te omogućava: slobodu izbora, samostalnost, kretanje, kreativnost, vlastiti tempo učenja.*
- **Zdravstveno-higijenski uvjeti rada i sigurnost**
  - *Planiranje prehrane u skladu s preporukama stručnjaka, čistoća i urednost ustanove, sigurnost unutarnjih i vanjskih prostora ustanove te provedba sigurnosnih mjera.*
- **Kurikulum predškolskog odgoja i obrazovanja te učenje djece i odraslih**
  - *Osvještavanje, uvođenje promjena, analiza rezultata, praćenje, inoviranje, transformacija vrtića u zajednicu koja uči*
- **Odnosi/suradnja i partnerstvo obitelji, vrtića i lokalne zajednice**
  - *Shvaćanje roditelja i članova lokalne zajednice kao ravnopravnih partnera u odgoju i obrazovanju djece, djelatno uključivanje roditelja i svih čimbenika u sukonstrukciju vrtićkog kurikuluma.*
- **Ljudski resursi**
  - *Uočavanje elementa zadovoljstva poslom, procjenjivanje kompetentnosti u radu s djecom, roditeljima i kolegama te žejja za kontinuiranim usavršavanjem.*
- **Proces praćenja i vrednovanja**
  - *Osvještavanje dobrih i loših segmenata rada, zadovoljstvo kvalitetom rada, spremnost za prihvaćanje i iznošenje dobronamjernih primjedbi o radu,*

otvorenost ustanove za razgovor o kvaliteti, procjenjivanje osobnog doprinosa kvaliteti rada ustanove, te elemente stavova o procesima vanjskog vrednovanja i samovrednovanja..

Samorednovanje će se provoditi na kraju svakog orijentacijskog razdoblja, a obuhvaća sljedeće sadržaje:

- vrednovanje razdoblja prilagodbe, vrednovanje ostvarenih uvjeta za provedbu postavljenih zadaća, te vrednovanje planiranih razvojnih zadaća u vidu procjene postignuća djece za pojedini razvojni aspekt,
- vrednovanje područja rada (timska procjena odgojitelja po područjima: organizacija i suradnja, materijalni uvjeti, odgojno-obrazovni rad, stručno usavršavanje, suradnja s roditeljima, suradnja s užom i širom društvenom zajednicom i institucijama).

Postupke vrednovanja provoditi ćemo:

- Dnevno, tjedno i mjesečno pri čemu će odgajatelji voditi zapažanja vezana uz dnevne aktivnosti u vrtiću iskorištene ponuđene / situacijske poticaje. U svakodnevnom radu odgojitelji će dokumentirati aktivnosti putem fotografija, audio-video zapisa, bilješki.
- Tromjesečno ćemo vrednovati ostvarivanje: uvjeta za provedbu aktivnosti i razvojnih zadaća. Pratiti stanje u grupama i materijalne uvjete, aktivnosti i sadržaje kao i načine te kvalitetu suradnje s roditeljima. U vrednovanju ćemo voditi i pisane zabilješke o promjenama vezanim uz pozitivne i negativne rezultate planiranih aktivnosti, kao i ostalih zbivanja u skupini.
- Godišnje izvješće o ostvarenosti plana i programa rada ustanove na kraju pedagoške godine dostavit ćemo nadležnim institucijama Ministarstva znanosti i obrazovanja, Agenciji za odgoj i obrazovanje i Gradu Splitu – Službi za društvene djelatnosti. Godišnje izvješće obuhvaća cjelokupnu analizu rada vrtića u protekloj pedagoškoj godini što uključuje osvrt na: ustrojstvo rada, provedene materijalne i organizacijske uvjete rada, provedbu njege i skrbi za zdravlje i tjelesni razvoj djece, provedbu odgojno-obrazovnog rada s djecom, polaznost i ostvarenost stručnog usavršavanja radnika vrtića unutar i izvan ustanove, provedbu suradnje s roditeljima i vanjskim čimbenicima. Dio godišnjeg izvješća su i izvješće ravnatelja i stručnih suradnika.
- Periodičke postupke vrednovanja ćemo provoditi pomoću: listi praćenja napretka i postignuća djece u svim razvojnim područjima, vođenja razvojnih mapa za svako dijete u skupini, fotografiranja, videosnimanja aktivnosti i igre u skupinama, praćenja i vrednovanja procesa aktivnosti odgajatelja u neposrednom radu s djecom, kao i

anketiranje djece, roditelja, odgajatelja i drugih dionika procesa, koje će poslužiti za refleksije odgojno-obrazovne prakse jer omogućuju interpretaciju i reinterpetaciju procesa odgoja i učenja djece usmjerene oblikovanju primjerenih odgojno-obrazovnih intervencija odgajatelja, u svrhu vrednovanja i daljnjeg unapređivanja kvalitete rada.

Temelj (samo)refleksije procesa predstavlja dokumentacija i njena stalna razrada dodatnim procedurama za kojima se tijekom procesa osvijesti potreba, jer odgojno-obrazovni proces kao živi sustav producira potrebu za novim propitivanjima i nadogradnjom.

Iznošenje samorefleksija o odgojno-obrazovnoj praksi podvrgnutih refleksiji stručnog tima/fokus grupa praktičara, je nužno i učinkovito za:

- konstatiranje postojećih kritičnih točaka kao i dobrih strana,
- otklanjanje nedostataka i osmišljavanje smjernica daljnjeg unapređenja
- otvaranje prostora za kreativnost i inovativnost u daljnjem radu.

Prikupljena dokumentacija služiti će kao predmet timske refleksije o odgojno-obrazovnoj praksi za timsku evoluciju.

9. PLAN I PROGRAM RAVATELJICE I ČLANOVA STRUČNOG TIMA

9.1. PROGRAM RADA RAVNATELJICE

Ravnateljica je poslovna i stručna voditeljica vrtića, čije zadaće obuhvaćaju brigu za osiguravanjem sigurnosnih, materijalnih, organizacijskih i kadrovskih uvjeta potrebnih za provedbu odgojno-obrazovnog procesa, te koordiniranje svih službi vrtića u svrhu kvalitetnijeg rada s djecom i ostalim dionicima odgojno-obrazovnog procesa.

Godišnji plan i program rada ravnateljice u pedagoškoj godini 2020./2021. sastojat će se od sljedećih programskih sadržaja:

1. Poslovi planiranja, definiranja i provođenja odgojno-obrazovnog rada

- sukonstrukcija Izvješća ostvarenosti godišnjeg plana i programa rada za 2019./2020. pedagošku godinu, Godišnjeg plana i programa rada vrtića, Kurikuluma vrtića za pedagošku godinu 2020./2021. timskim radom: stručnih suradnika/pedagoginja, zdravstvene voditeljice, odgajateljica na temelju zajedničkog učenja i istraživanja vlastite odgojno-obrazovne prakse, te usklađivanje i dopunjavanje bitnih zadaća i njihovo pravodobno i kvalitetno provođenje.
- osiguravanje potrošnog i didaktičkog materijala i sredstava za rad, kao i stručne literature i periodike u cilju kontinuiranog rada i učenja te obogaćivanje sadržaja.

2. Vođenje poslovanja dječjeg vrtića

- obavljanje poslova organizacijske i stručno-pedagoške naravi;
- pomoć odgajateljima oko administrativnih poslova;
- zastupanje i predstavljanje ustanove;
- afirmacija ranog i predškolskog odgoja u lokalnoj zajednici kao i obuhvaćanje što većeg broja djece unutar programa
- fleksibilnost odgojno-obrazovnog rada s ciljem prilagođavanja konkretnim potrebama djece i roditelja, njihovim mogućnostima i interesima

3. Suradnja s roditeljima

Ostvarivanje različitih oblika rada i suradnje s roditeljima kroz:

- individualne sastanke s roditeljima vezano za područje posebnog roditeljskog interesa
- informativne roditeljske sastanke na mikro i makro razini
- redovno informiranje putem oglasne ploče, web-stranice vrtića i drugim dogovorenim komunikacijskim kanalima
- tematski/edukacijski roditeljski sastanci
- organizacija kreativnih radionica za roditelje i djecu
- organizacija svečanosti u vrtiću (blagdanske, završne, rođendanske).

4. Poslovi u području radnih odnosa

- individualni rad s odgajateljima u cilju pružanja pomoći u programiranju rada, vođenju pedagoške dokumentacije, kao i upućivanje na primjenu pojedinih oblika i metoda rada;
- razvijati sposobnosti refleksivnog praktičara koji kontinuirano vrednuje učinke svojih postignuća;
- poticati i razvijati stalnu brigu o kvaliteti profesionalnog razvoja, promičući koncept cjeloživotnog učenja;
- sudjelovanje u istraživačkim projektima prema planu i programu ustanove;
- organiziranje i sudjelovanje u svečanostima, izletima i ostalim aktivnostima u vrtiću;
- razvijanje sklonosti prema timskom radu, interakcijom i suradnjom utemeljenima na partnerskim odnosima;
- praćenje ostvarenja zadaća administrativno-tehničkih i pomoćnih radnika;

5. Informiranje odgono-obrazovnih radnika vrtića i stručno usavršavanje

- izrada individualnih planova i programa stručnog usavršavanja u suradnji sa stručnim timom;
- praćenje i procjenjivanje realizacije programa stručnog obrazovanja i usavršavanja radnika tijekom pedagoške godine;

- stručne konzultacije sa članovima stručnog tima, Agencijom za odgoj i obrazovanje i Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Nacionalnim centrom za vanjsko vrednovanje odgoja i obrazovanja;
- sudjelovanje na seminarima i stručnim skupovima u i izvan ustanove;
- primjena zakonskih i podzakonskih akata važećih dokumenata iz područja odgoja i obrazovanja.

• ***Rad na stručnoj literaturi u okviru poslova vođenja:***

- [1] Bruner, J., *Kultura obrazovanja*, Zagreb, Educa 2000.
- [2] Covey, Stephan R., *Živjeti sedam navika-Hrabrost za promjenu*, Zagreb, Mozaik knjiga, 2004.
- [3] Loupan, B. C., *Vjerujte u svoje dijete: Buđenje djetetovih punih potencijala*, Ostvarenje, Lekenik, 2006.
- [4] Morin, E., *Odgoj za budućnost*, Educa, Zagreb, 2002.
- [5] Senge, Peter M., *Peta disciplina - Principi i praksa učeće organizacije*, Mozaik knjiga, Zagreb, 2009.
- [6] Slunjski E., *Kako djetetu pomoći da — (p)ostane samostalno i odgovorno : priručnik za roditelje, odgajatelje i učitelje / 2.neizmijenjeno izdanje*, Zagreb, Element, 2014.
- [7] Slunjski E., *Mudrost vođenja:prikaz istraživanja i alati razvoja prakse vođenja*, Element, 2019.
- [8] Srića V., „ *Inovativni menadžer u 100 lekcija – kako postati i ostati pobjednik*, Znanje, Zagreb, 2004.
- [9] Stojanović I. S., Hitrec S., *Suvremeno vođenje u odgoju i obrazovanju: priručnik za ravnatelje, stručne suradnike i odgojitelje u sustavu odgoja i obrazovanja*, Golden marketing, Zagreb, 2014.
- [10] Stoll, L. Fink, D., *Mijenjajmo naše škole*, Zagreb, Educa, 2000.
- [11] William Glasser, *Kvalitetna škola - Škola bez prisile*, Educa, Zagreb, 2005.

6. Sudjelovanje u radu upravljačkog tijela dječjeg vrtića

Upravljačko tijelo vrtića je Upravno vijeće, u čijem radu ravnatelj ima sljedeće zadaće:

- u dogovoru s Predsjednikom Upravnog vijeća sazivati sjednice;
- aktivno sudjelovanje na sjednicama Upravnog vijeća;
- briga oko provođenja odluka Upravnog vijeća.

7. Rad u okviru stručno-razvojne službe dječjeg vrtića

- suradnja s vrtićkom pedagoginjom pri izradi plana i praćenju provedbe odgojno-obrazovnog rada po odgojnim skupinama;
- rad u okviru povjerenstva za stažiranje – sudjelovanje i praćenje provedbe plana i programa stažiranja stručnog suradnika pedagoga u dječjem vrtiću
- u suradnji sa stručnim timom – stručno unaprjeđivanje i analiza odgojno-obrazovnog rada i primjenjenih metoda;
- suradnja s zdravstvenom voditeljicom pri praćenju zdravstvenog stanja djece i stvaranju povoljnih uvjeta za njegovu realizaciju;
- poticanje kontinuirane edukacije odgojno-obrazovnih radnika, njihove kreativnosti i inventivnosti;
- u suradnji sa stručnim timom sazivati sjednice Odgajateljskih vijeća;
- sudjelovanje u opserviranju djece s teškoćama u razvoju;
- unošenje inovacija u radnu dinamiku uputama prosvjetno-pedagoške službe i službi zaduženih za praćenje i unaprjeđivanje rada ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

8. Suradnja s ostalim vanjskim subjektima bitnim za rad dječjeg vrtića

- suradnja s drugim ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja;
- suradnja s osnovnim školama u neposrednom okruženju;
- suradnja s kulturno-umjetničkim institucijama;
- suradnja s ostalim ustanovama i organizacijama relevantnim za unapređenje odgojno-obrazovnog procesa;
- suradnja s Državnim arhivom u Splitu
- aktivno angažiranje za kvalitetnije i intenzivnije sudjelovanje lokalne zajednice u životu dječjeg vrtića.

9. Ostali poslovi

- rad na poslovima službenika za informiranje, sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama (NN 172/2003) i drugim propisima, kojima je osiguravano pravo na pristup informacijama korisnicima, na sljedeće načine:
  1. putem web-stranice Vrtića,
  2. neposrednim davanjem informacije (usmeno),
  3. uvidom u dokumentaciju i izradom preslika dokumenata,
  4. davanje priopćenja sredstvima javnog informiranja, na drugi odgovarajući način (putem dnevnog tiska, oglasna ploča Vrtića i dr.).
- rad na uredskim poslovima vrtića - evidentiranje, obradu i zaštitu dokumentacije koja je nastala ili se koristila u radu Vrtića u skladu s Pravilnikom o zaštiti i obradi arhivskog i registraturnog gradiva Dječjeg vrtića "Veseli kutak" u Stobreču (suglasnost Državnog arhiva u Splitu travanj, 2016.g.).
- rad na poslovima službenika za zaštitu osobnih podataka sukladno Zakonu o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka (NN 42/18).
- rad sa strankama koje nude različite usluge: akvizitere didaktičkog materijala, stručne literature, različite kazališne družine i pojedinci, reklamne, tiskovne i internetske agencije.

9.2. PROGRAM RADA STRUČNE SURADNICE – pedagoginje vrtića

Stručni suradnik pedagog sudjeluje u planiranju i programiranju cjelokupnog odgojno-obrazovnog rada:

1. Sudjelovanje u izradi Godišnjeg plana i programa vrtića

- u suradnji s ravnateljicom i članovima stručnog tima (razdoblje provedbe: rujan i listopad 2020.)

2. Planiranje i sudjelovanje u radu Odgojiteljskog vijeća

- u suradnji s ravnateljicom, zdravstvenom voditeljicom i odgojiteljima (razdoblje realizacije: tijekom pedagoške godine 2020./2021.)

3. Planiranje stručnog usavršavanja odgojitelja

- u suradnji s ravnateljicom, odgojiteljima, stručnim timom i vanjskim suradnicima (razdoblje realizacije: rujan 2020. i tijekom pedagoške godine 2020./2021.)

4. Planiranje stručnog usavršavanja pedagoga

- u suradnji s ravnateljicom i vanjskim suradnicima (razdoblje realizacije: rujan 2020. i tijekom pedagoške godine 2020./2021.)

Poslovi i zadaće stručnog suradnika pedagoga u odnosu na:

1. RODITELJE/SKRBNIKE

- provođenje individualnih razgovora s roditeljima/skrbnicima prilikom upisa djeteta u vrtić
- upoznavanje roditelja/skrbnika s općim uvjetima rada dječjeg vrtića (organizacija i struktura odgojno-obrazovnog rada)
- savjetodavni rad vezan uz poteškoće adaptacije djeteta na vrtić, razvoj djeteta, oblike i organizaciju rada u vrtiću, djetetove posebne potrebe, poželjne roditeljske stilove odgoja i sl. (tijekom cijele pedagoške godine prema dogovoru s roditeljima)
- stručna pomoći i kontinuirana podrška roditeljima u specifičnim situacijama
- individualno ili u suradnji s odgojiteljima pojedine odgojno-obrazovne skupine

Pružanje podrške i stručne pomoći roditeljima novoupisane djece u vidu:

- izrade letka za roditelje – *Kako pripremiti dijete za jaslice?; Prvi dan(i) u jaslicama* (rujan, 2020.)
- izrade letka za roditelje – *Kako pripremiti dijete za vrtić?; Prvi dan(i) u vrtiću* (rujan, 2020.)
- savjetodavni (individualni) razgovori s roditeljima o prilagodbi djeteta na vrtić, periodu adaptacije, programima i oblicima rada u jaslicama/vrtiću (ukoliko roditelj/skrbnik zahtijeva)

Održavanje edukativnih predavanja i radionica za roditelje

- tematski roditeljski sastanak: – Izazovi roditeljstva: komunikacijom do uspješnog određivanja granica u odgoju djeteta (on-line sastanak putem *Google Meet* platforme: listopad 2020.)
- predavanje: – *Moje (ne)samopouzdana dijete* (on-line sastanak putem *Google Meet* platforme: studeni 2020.)
- predavanje: – *Kako poticati samostalnost djeteta?* (siječanj 2021.)
- radionica – *Važnost poticanja socijalno-emocionalnog razvoja djeteta* (veljača 2021.)
- teme edukativnih predavanja ili radionica za osnaživanje roditelja tijekom razdoblja ožujak, travanj i svibanj 2021., bit će određene prema potrebama i zahtjevima roditelja/skrbnika (prikupljene upitnicima za roditelje/skrbnike)
- sudjelovanje na kreativnim radionicama organiziranih od strane odgojitelja (za roditelje i djecu)

2. DIJETE

- praćenje procesa prilagodbe djece na jasličnu ili mješovitu odgojno-obrazovnu vrtićku skupinu metodama hospitacije (promatranja) i individualnih razgovora u svrhu utvrđivanja mogućih situacija u kojima je potrebno pružiti stručnu pomoć
- omogućiti suradnju između svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa (stručni suradnik, dijete, odgojitelj i roditelj)
- promatranje specifičnosti funkcioniranja svakog pojedinog djeteta u skupini
- utvrditi položaj djeteta u odnosu na: drugu djecu (grupna dinamika), ponuđene materijale u poticajnim centrima te odnos s odgojiteljima

- utvrđivanje posebnih potreba djeteta (detekcija poteškoća ili nadarenost)
- višekratna opservacija i prema potrebi individualan rad s djetetom s teškoćama popraćeno svakodnevnim vođenjem bilješki i zapažanja o djetetu (uz videozapise i fotografije neposrednih odgojno-obrazovnih situacija)
- kontinuirana i redovita suradnja s članovima stručnog tima i vanjskim suradnicima u svrhu pronalaženja optimalnih organizacijskih i materijalnih uvjeta za dijete s poteškoćama u rastu i razvoju (ukoliko je uočena potreba te tijekom cijele pedagoške godine)

3. ODGOJITELJE

- kontinuirano praćenje odgojno-obrazovnog rada odgojitelja (hospitacija u odgojno-obrazovnim skupinama tijekom pedagoške godine 2020./2021.) prilikom čega stručni suradnik pedagog ima uvid u neposredan rad odgojitelja
- uvid u pedagošku dokumentaciju odgojno-obrazovnih skupina (stječe se slika o radu odgojno-obrazovnog djelatnika)
- redovito praćenje knjige pedagoške dokumentacije odgojno-obrazovne skupine
- uvid u ostale oblike koje koristi odgojitelj (primjer: individualne razvojne mape djece, fotografije djece, aktivnosti ili prostorno-materijalnog okruženja sobe dnevnog boravka odgojno-obrazovne skupine, panoji s dječjim radovima, anegdotske bilješke, videozapisi i slično)
- individualni razgovori tijekom cijele pedagoške godine u svrhu pružanja stručne i savjetodavne pomoći
- podrška odgojiteljima pri identifikaciji potencijalnih problema u odgojno-obrazovnoj skupini (putem individualnih razgovora u svrhu pronalaženja rješenja)
- podrška i poticaj pri uvođenju suvremenih odgojno-obrazovnih metoda i strategija (projekt: planiranje aktivnosti koje su usmjerene na dijete te polaze od dječjih interesa)
- podrška pri organizaciji prostorno-materijalnog okruženja (pomoć pri praćenju i dokumentiranju procesa promjena u organizaciji prostora sobe dnevnog boravka te poticaja kojim je opremljena ista)
- unaprjeđenje prostorno-materijalnog okruženja u kojem borave djeca
- poticanje individualiziranog pristupa djetetu (odnos suradnje na relaciji odgojitelj-dijete)
- osvještavanje važnosti poticanja samostalnosti djece (poticanje usvajanje životno-praktičnih vještina kod djece)

- osvještavanje važnosti i utjecaja koju ima spontana dječja igra
- podrška pri provođenju integrativnog programa engleskog jezika (grupne refleksije s odgojiteljima, analiza videozapisa pojedinih aktivnosti, praćenje napretka djece u usvajanju i slično)
- stručna pomoć odgojiteljima pri izgradnji suradnje s roditeljima
- educiranje odgojitelja o poželjnoj komunikaciji s roditeljima
- pružanje podrške prilikom individualnog rada odgojitelja s roditeljima
- poticanje odgojitelja na redovito stručno usavršavanje i osposobljavanje
- pravovremeno obavještanje odgojitelja o edukacijama izvan i unutar ustanove

Edukacije za odgojitelje unutar ustanove:

1. *Implicitna pedagogija odgojitelja* (u suradnji s vanjskom suradnicom Josipom Kaselj, mag,soc.)
  - edukativno predavanje s elementima interakcije putem individualnih i grupnih vježbi
  - listopad 2020.
  - trajanje: 60 minuta

Tijekom pedagoške godine 2020./2021., provoditi će se edukativne radionice i predavanja na temu (za vrijeme Odgojiteljskih vijeća ili putem *online* platformi):

2. *Kompetentan odgojitelj: karakteristike i izazovi*
3. *Refleksija: zašto je važno provoditi refleksiju?*
4. *Popodne aktivnosti: Kako provesti kvalitetno poslijepodne u vrtiću?*
5. *Aktivnosti na otvorenom*
6. Slobodne teme na prijedlog odgojitelja (u skladu s aktualnim potrebama)

4. DRUŠTVENU ZAJEDNICU

Pedagog održava suradnju s različitim vanjskim ustanovama:

- Ministarstvom znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske
- Agencijom za odgoj i obrazovanje
- Gradskim i županijskim uredom za prosvjetu

- Nacionalnim centrom za vanjsko vrednovanje obrazovanja
- drugim predškolskim ustanovama u gradu i županiji
- Osnovnom školom u Stobreču
- kazališnim kućama
- različitim kulturnim i vjerskim ustanovama (muzeji, galerije, crkve i slično).

Napomena: zbog novonastale situacije uzrokovane pandemijom COVID-19 virusom, suradnja s navedenim ustanovama je ograničena i održavat će se u skladu s propisanim uvjetima i mogućnostima.

Stručno usavršavanje pedagoga

Pedagog će tijekom cijele pedagoške godine 2020./2021. kontinuirano pratiti i sudjelovati u različitim oblicima stručnog usavršavanja unutar i izvan DV Veseli kutak. Stručno osposobljavanje pedagoga uključuje praćenje mrežne stranice: <http://ettaedu.azoo.hr/> u svrhu informiranja o stručnim skupovima, konferencijama, predavanjima, radionicama ili seminarima namijenjeni odgojiteljima kao i pedagozima (suradnja s Ministarstvom znanosti i borazovanja Republike Hrvatske, Agencijom za odgoj i obrazovanje, različite udruge, licencirana učilišta i slično).

Dokumentiranje odgojno-obrazovne djelatnosti stručnog suradnika pedagoga

Odgojno-obrazovna djelatnost podrazumijeva vođenje dokumentacije kao jednog od ključnih elemenata sveukupnog odgojno-obrazovnog rada dječjeg vrtića. Zadaće pedagoga pri vođenju dokumentacije su:

- sudjelovanje u izradi Godišnjeg plana i programa rada ustanove (u suradnji s ravnateljicom i stručnim timom)
- sudjelovanje u izradi Kurikuluma DV "Veseli kutak" u Stobreču (u suradnji s ravnateljicom i stručnim timom)
- izrada Godišnjeg plana i programa rada pedagoga
- vođenje vlastitog Dnevnika rada
- vođenje bilješki o uvidu u rad odgojitelja odgojno-obrazovnih skupina
- dokumentiranje praćenja djece s teškoćama u razvoju

- izrada Dosjea djeteta s posebnim potrebama (u suradnji s odgojiteljima i članovima stručnog tima)
- izrada Plana i programa praćenja djeteta s poteškoćama u rastu i razvoju
- izrada Individualiziranog odgojno-obrazovnog plana i programa (u suradnji s odgojiteljicama, ravnateljicom, zdravstvenom voditeljicom i vanjskim stručnim suradnicima)
- redovito fotografiranje i snimanje odgojno-obrazovnog procesa, izrada anegdotskih bilješki, transkripata razgovora s odgojiteljima
- sudjelovanje u izradi Godišnjeg izvješća o radu ustanove (u suradnji s ravnateljicom i stručnim timom Vrtića)
- izrada Godišnjeg izvješća o radu pedagoga

9.3. PROGRAM RADA STRUČNE SURADNICE – pedagoginje za sve privatne i vjerske vrtiće Grada Splita

• Uvod

Uloga pedagoga određena je humanističko-razvojnou koncepcijom predškolskog odgoja i obrazovanja, a temelji se na suvremenim znanstvenim spoznajama i stručnim dostignućima.

Pedagog je prisutan u vrtiću kao nezaobilazni čimbenik kvalitetnog ostvarenja osnovne zadaće - ranog odgoja i obrazovanja predškolske djece, što uključuje širok raspon djelovanja:

- promicanje i istraživanje različitih koncepcija, teorijskih postavki, znanstvenih spoznaja i dostignuća,
- unaprjeđivanje kakvoće rada s djecom i roditeljima, te stručno usavršavanje, osposobljavanje i obrazovanje odgojitelja i ostalih sudionika u procesu
- istraživanje i vrednovanje kvalitete primjene programa, odnosno humanog i materijalno organizacijskog okruženja u kojima se programi provode.

Poslovi i zadaće pedagoga definiraju se na nekoliko razina: u odnosu na dijete, roditelje, odgojitelje, te društveno okruženje.

- U odnosu na dijete, primarna je zadaća pedagoga podizanje dnevne kvalitete života u vrtiću u skladu s njegovim razvojnim i aktualnim potrebama.
- U odnosu na odgajatelje osnovna je zadaća podrška i pomoć u ostvarenju odgojno-obrazovnog procesa, kao i usmjeravanje odgajatelja u osobnom i profesionalnom rastu.
- U odnosu na roditelje cilj je podrška u odgovornom roditeljstvu te jačanje partnerskih odnosa dječjeg vrtića i obitelji.
- Primarna zadaća u odnosu na društveno okruženje je jačanje društvene svijesti o važnosti ranog odgoja i obrazovanja, te promidžba djelatnosti.

Za kvalitetno obavljanje širokog raspona navedenih poslova od neprocjenjive je važnosti kontinuirana edukacija pedagoga. Bitne zadaće rada pedagoga definiraju se Godišnjim

planovima i programima rada za svaku pedagošku godinu, a vezane su uz određeni segment djelatnosti koji se želi unaprijediti.

Pedagog, kao član stručnog tima vrtića, usmjeren je na timski rad i interdisciplinarni pristup, što su nezaobilazni preduvjeti zajedničkog uspješnog djelovanja.

Ovim planom definira se djelovanje i suradnja pedagoga s vrtićima: DV Antonija, DV Bajka, DV Calimero, DV Čarobni pianino, DV Disneyland, DV Dobri, DV Duga, DV Hugo, DV Iskrica, DV Kremenko, DV Mali cvijetak, DV Mali dupin, DV Marija Petković, DV Montessori dječja kuća, DV Pčelica Maja, DV Smokvica, DV Sv. male Terezije, DV Sv. Pavla apostola, DV Školjkica, DV Veseli kutak, DV Vrtuljak.

2. Odgojno-obrazovni rad

Posao stručnog suradnika pedagoga uključuje što učinkovitije pružanje podrške vrtićima i postavljanje nekih prioritarnih zadataka i projekata zbog širokog obima odgojitelja, odgojnih skupina i djece.

2.1 Rad s odgojiteljima

Planirane su zadaće:

- Stručni uvid u vrtiće, skupine i prikupljanje svih potrebnih podataka
- Suradnja s odgojiteljima u osmišljavanju, humanizaciji, unapređenju prostorno-materijalnih uvjeta. Ovisno o potrebama vrtića pedagog je na raspolaganju za redovite grupne refleksije s ciljem unapređenja odgojno-obrazovne prakse s obzirom da se nakon praćenja procesa tijekom izravnog rada s djecom jedino tako mogu analizirati neke situacije i dogovoriti dugoročni ciljevi u radu.
- Pružanje podrške odgojiteljima u realizaciji raznih oblika suradnje i ostvarivanja partnerstva s roditeljima.
- Kontinuiran uvid i pomoć u vođenju pedagoške dokumentacije: pisanje dnevnika rada, postavljanje zadataka, ciljeva, poticaja, suradnja s roditeljima.
- Osnaživanje i podrška odgojiteljima u kontinuiranom i bogatom dokumentiranju odgojno – obrazovnog procesa te analiza i korištenje istoga u svrhu unaprjeđivanja odgojno – obrazovnoga procesa

- Poticanje i vođenje permanentnog stručnog usavršavanja odgojitelja redovitim informiranjem o svim oblicima i mogućnostima sudjelovanja na edukacijama, predavanjima, radionicama.
- Pedagog će voditi radionice različite tematike za odgojitelje. Poticat će odgojitelje na međusobno povezivanje, dijeljenje raznih ideja, znanja, s ciljem stvaranja zajednice učenja.
- Podrška i rad s odgojiteljima u razvoju projektnog rada s djecom
- Podrška odgojiteljima u osmišljavanju, provedbi i prezentaciji aktivnosti za Dane predškolskog odgoja
- Suradnja s odgojiteljima na radionicama koje redovito provode (CAP preventivni program itd.)
- Uvođenje odgojitelja pripravnika u odgojno – obrazovni rad i podrška u pripremi za stručni ispit
- Redovito informiranje odgojitelja o stručnim usavršavanjima Agencije za odgoj i obrazovanje i usmjeravanje na potrebnu stručnu literaturu
- Pedagog će dokumentirati odgojno – obrazovni proces tijekom boravka u skupini s ciljem zajedničke analize fotografija i snimki. „Pedagog istraživač“ je refleksivni prijatelj odgojitelja i zajednički najbolje mogu potaknuti jedno drugo na procjenu i samoprocjenu vlastitog rada. U svom pozivu su jedno na drugo upućeni i neodvojivi, a krajnji cilj je uvijek dobrobit djeteta u vrtiću.

Planirane teme rada s odgojiteljima:

- ✓ Skrbne i ubojite navike u komunikaciji s djecom i roditeljima
- ✓ Komunikacija prostorom- Prostor kao treći odgojitelj
- ✓ Uključivanje roditelja u život vrtićke skupine
- ✓ Unaprjeđivanje partnerskog odnosa s roditeljima
- ✓ Stilovi roditeljstva i postavljanje granica u odgoju
- ✓ Učinkoviti pristupi djeci s problemima u ponašanju u predškolskoj ustanovi
- ✓ Kako prepoznati teškoće kod djece predškolske dobi
- ✓ Odgoj za humanost

- **TEMELJNE ZADAĆE:**

1. **Poticanje najadekvatnijih načina komunikacije s djecom, roditeljima i odgojiteljima**

- Upoznavanje s pojmovima komunikacija, navike u komunikaciji, JA- poruke
- Razvijanje novih komunikacijskih alata u radu s djecom, roditeljima i odgojiteljima
- Rad s odgojiteljima i roditeljima na temama vezanim za kvalitetnu komunikaciju i poteškoće u komunikaciji
- Komunikacija prostorom: Prostor kao treći odgojitelj- oblikovanje prostorno materijalnih uvjeta koji pospješuju komunikaciju među djecom

ISHODI NAVEDENIH ZADAĆA

- Definirati pojam kvalitetne komunikacije
- Naučiti razlikovati skrbne i ubojite navike u komunikaciji
- Učiti kvalitetne obrasce rješavanja problemskih situacija
- Razviti nove komunikacijske alate u radu s djecom, roditeljima i odgojiteljima
- Osvijestiti kod odgojitelje moguće greške u komunikaciji s djecom i roditeljima
- Ojačati kompetencije odgojitelja u komunikaciji s djecom i roditeljima
- Moći oblikovati prostorno- materijalno okruženje koje pospješuje komunikaciju među djecom

2. **Razvoj partnerskog odnosa s roditeljima**

- Upoznavanje s pojmovima partnerstva, kooperacije, kvalitetne suradnje
- Uvođenje novih oblika suradnje s roditeljima u vrtiću i dokumentiranje istih
- Jačanje elemenata partnerskog odnosa: vježbanje komunikacijskih vještina u radu s odgojiteljima, roditeljima, djecom

ISHODI NAVEDENIH ZADAĆA

- Produbiti partnerstvo vrtića i obitelji
- Njegovati kvalitetno uspostavljane odnose s roditeljima
- Razviti nove komunikacijske alate u radu s roditeljima

- **STRUČNO USAVRŠAVANJE /STRUČNI AKTIVI, RADIONICE, ODGOJITELJSKA VIJEĆA/ S ASPEKTA TEMELJNIH ZADAĆA:**

1. **Poticanje najadekvatnijih načina komunikacije s djecom, roditeljima i odgojiteljima**

- Skrbne i ubojite navike u komunikaciji s djecom i roditeljima; veljača 2021.
- Komunikacija prostorom- Prostor kao treći odgojitelj; siječanj 2021.

2. **Razvoj partnerskog odnosa s roditeljima**

- Uključivanje roditelja u život vrtićke skupine; studeni 2020.
- Unaprjeđivanje partnerskog odnosa s roditeljima; ožujak 2021.
- Stilovi roditeljstva i postavljanje granica u odgoju; listopad 2020.

Preostale zadaće prethodno navedene pedagog razvija s odgojiteljima u određenim skupinama. Neke teme će se prezentirati i odvijati putem stručnih aktiva, neke pedagog prati i podržava u skupini.

Pedagog organizira prema mogućnostima vrtića edukacije drugih stručnjaka za odgojitelje.

Planirane teme:

- ✓ Učinkoviti pristupi djeci s problemima u ponašanju u predškolskoj ustanovi; dr.sc. Toni Maglica
- ✓ Kako prepoznati teškoće kod djece predškolske dobi; Tina Perić, mag.logoped.
- ✓ Odgoj za humanost; Hrvatski Crveni križ- Gradsko društvo Crvenog križa Split
- ✓ Stilovi roditeljstva i postavljanje granica u odgoju; Vinka Bavčević, mag.paed.

2.2. Rad s roditeljima

Pedagog djeluje prema roditeljima na više razina:

- Kreiranjem radionica i predavanja u suradnji s odgojiteljima:

Planirane teme rada:

- ✓ Priprema za školu
- ✓ Adaptacija na vrtić
- ✓ Uključivanje roditelja u život vrtićke skupine

- ✓ Stilovi roditeljstva i postavljanje granica u odgoju
- Radom s odgojiteljima na kvaliteti roditeljskog kutka.
- Informiranjem roditelja putem brošura i letaka o temama koje se tiču dječjeg razvoja.
- Savjetodavnim radom - grupne i individualne konzultacije s roditeljima ovisno o njihovim potrebama. Suradnja s cjelovitim stručnim timom unutar savjetovaništa za roditelje.
- Ove godine jedna od temeljnih zadaća jest poticanje razvoja partnerskog odnosa s roditeljima stoga će se u suradnji s odgojiteljima uvoditi novi oblici i pristupi roditeljima s ciljem što kvalitetnijeg uključivanja u život i rad vrtića.
- Uključivanje roditelja u skupine – roditelj volonter na različite teme, prezentacija zanimanja roditelja u skupini, organiziranje posjeta radnom mjestu roditelja...

2.3 Rad s djecom

Pedagog surađuje s odgojiteljima po svim pitanjima vezanim uz uspješno zadovoljenje dječjih razvojnih potreba.

Prati proces adaptacije djece na vrtić, surađuje s roditeljima, pruža dodatnu pomoć prilikom otežane adaptacije.

Prati djecu u godini pred polazak u školu, sudjeluje u utvrđivanju zrelosti za polazak, sudjeluje u realizaciji programa predškole, surađuje sa osnovnim školama u razmjeni potrebnih podataka o djeci polaznicima (posebno u slučaju odgode upisa).

Pedagog prati i dokumentira provođenje odgojno – obrazovnog rada: motivaciju djece, ozračje u grupi, individualne i grupne aktivnosti, odnos odgojitelj – dijete, ostvarivanje redovnih te posebnih programa.

Pedagog u dogovoru s odgojiteljima sudjeluje i prati djecu na priredbama, raznim umjetničkim i sportskim manifestacijama, u projektima, obilježavanju određenih dana i događaja.

Pedagog redovito vodi pedagošku dokumentaciju djece: pomaže u formiranju odgojno – obrazovnih skupina, prikuplja anamnestičke podatke o djeci iz Upitnika za roditelje, obavlja inicijalni intervju s roditeljima, opservira djecu u skupini, vodi dosjee o djeci s posebnim potrebama u suradnji s ostatkom stručnog tima.

Kroz svakodnevni rad u vrtiću pedagog upoznaje djecu, prati ostvarivanje njihovih razvojnih potreba, prava, odgovornosti, pozitivne slike o sebi, potiče želju za učenje istraživanjem, suživot s drugima.

Pedagog prati vođenje dokumentacije odgojitelja i kontinuirano vodi svoju dokumentaciju, dnevnik rada, podatke za MZO, osnovne škole, opservira i prati djecu s teškoćama kao dio stručnog tima, itd.

2.4. Suradnja s ravnateljima i osnivačima/vlasnicima vrtića

Kvalitetna i kontinuirana suradnja pedagoga s ostalim članovima je neophodan način rada u vrtićima s ciljem ostvarivanja što kvalitetnije odgojno – obrazovne prakse.

- Suradnja s ravnateljima i stručnim timom po pitanju organizacije rada u vrtićima, izmjene programa, upisa i ispisa djece u vrtić, prilikom izrade Godišnjeg plana rada Ustanove i Kurikuluma.
- Zajednički rad po pitanjima nabavke stručne literature i didaktičke opreme.
- Postavljanje temeljnih zadaća rada u novoj pedagoškoj godini te bitnih zadaća za unaprjeđenje odgojno-obrazovnog rada.
- Izrada Plana stručnog usavršavanja odgojitelja.
- Ravnatelj i stručni tim kontinuirano surađuju na sastancima i individualnim razgovorima s ciljem unaprjeđenja odgojno – obrazovnog procesa.
- Dogovori o suradnji s vanjskim suradnicima i stručnjacima.

3. Stručno usavršavanje pedagoga

Pedagog će kontinuirano provoditi stručno usavršavanje u obliku jednodnevnih i duljih seminara i edukacija s ciljem osobnog profesionalnog napretka, osuvremenjivanja i produbljivanja vlastite teorije i prakse te u svrhu dijeljenja stečenih znanja s odgojiteljima. Također će redovito pratiti recentnu stručnu literaturu i periodiku.

Neke od planiranih edukacija su: UPS model - model upravljanja problemnim situacijama, stručni aktivni i županijska vijeća za pedagoge, Državni skup za pedagoge, itd.

4. Suradnja s vanjskom zajednicom

Grad Split -Služba za obrazovanje i znanost, Odsjek za predškolski odgoj

- Godišnji Plan i program rada pedagoga
- Godišnje Izvješće o radu pedagoga
- suradnja u provedbi zakonskih pravila i načela o ustroju predškolske ustanove
- stvaranje optimalnih uvjeta za život i rad s djecom u skladu s važećim zakonima i pravilnicima
- suradnja u organizaciji prigodnih manifestacija na razini Grada Splita

Agencija za odgoj i obrazovanje

- napredovanje u položajna zvanja odgajatelja-mentora i odgajatelja-savjetnika
- uvođenje odgojitelja pripravnika u rad
- sudjelovanje u radu stručnih skupova
- priprema radionica za odgojitelje i stručne suradnike
- stručno-savjetodavni rad u primjeni pedagoških standarda
- suradnja sa savjetnicama za pedagoge i odgojitelje

Ministarstvo znanosti i obrazovanja

- provedba Plana i programa predškolske ustanove
- sudjelovanje u pripremi i realizaciji novih posebnih programa

- napredovanje u položajna zvanja odgojitelja
- organizacija stručnih skupova

Filozofski fakultet u Splitu

- suradnja u organizaciji stručnih aktiva za odgojitelje od strane teoretičara iz područja pedagogije i predškolskog odgoja i obrazovanja

Suradnja s vanjskim stručnjacima

- suradnja s edukacijskim rehabilitatorima, logopedima, psiholozima, pedagozima (pedagoška opservacija)

Kazališta i ostale kulturne ustanove (muzeji, knjižnice, itd.)

- sudjelovanje u organizaciji i realizaciji kulturnih manifestacija, smotri... s ciljem prezentacije dječjeg stvaralaštva (u organizaciji Turističke zajednice Grada Splita, Kazališta lutaka i Gradskog kazališta mladih)
- suradnja sa svim ostalim udrugama i kazalištima koji nude programe za djecu, uzimajući u obzir samo programe koji imaju certifikat Ministarstva o kvaliteti programa te potvrdu o registraciji Udruge po važećim zakonskim propisima

Gradska knjižnica Marko Marulić

- likovne izložbe djece i prezentacija dječjih projekata
- dječje predstave, igrokazi
- predavanja i seminari stručnog usavršavanja

Predškolske ustanove

- stvaranje zajednica učenja (timski rad u zajedničkim projektima i kvalitetna razmjena iskustava, organizacija stručnih aktiva, radionica i predavanja)

Osnovne škole

- prijenos važnih informacija o djetetu prilikom upisa u školu
- organizacija posjeta predškolaca osnovnoj školi
- izrada Mišljenja predškolske ustanove o djetetu na zahtjev Škole

9.4. PROGRAM RADA ZDRAVSTVENE VODITELJICE

Prema zakonu o predškolskom odgoju u okviru godišnjeg plana i programa više medicinske sestre glavne zadaće bile bi provoditi:

- mjere zdravstvene zaštite
- mjere higijene
- mjere pravilne prehrane
- zdravstveni odgoj.

Temeljna zadaća bila bi njega i skrb za tjelesni razvoj i zdravlje djece, s posebnim naglaskom na očuvanju zdravlja, radu na osiguranju i unapređenju higijenskih uvjeta – skrbi o optimalnim higijensko zdravstvenim uvjetima za rast i razvoj djece, te radu na praćenju i unapređenju prehrane.

1. Mjere zdravstvene zaštite djece u dječjim vrtićima

- Prikupljanje i evidentiranje liječničkih potvrda o obavljenom sistematskom zdravstvenom pregledu predškolskog djeteta prije upisa u dječji vrtić
- Prikupljanje i evidentiranje liječničkih ispričnica nakon izostanka djece iz vrtića
- Provjera dokumentacije o cijepljenju djeteta i evidencija procijepljenosti
- Vođenje zdravstvenog kartona djeteta u dječjem vrtiću
- Suradnja s izabranim doktorima medicine
- Stalno praćenje zdravstvenog statusa djece kroz kontinuirano praćenje pobola djece
- Praćenje epidemiološke situacije te, po potrebi, provođenje protuepidemijskih mjera u slučaju zarazne bolesti
- Zdravstveno prosvjećivanje i zdravstveni odgoj djece
- Nadzor nad adekvatnom prehranom djece, prevencija pretilosti, te usvajanje kulture prehrane
- Praćenje rasta i razvoja djece kroz antropometrijska mjerenja djece jedan put godišnje /početkom pedagoške godine/ i analiza antropometrijskih mjerenja te poduzimanje savjetodavnih mjera kod odstupanja

- Probir djece sa slabovidnošću - screening vida, te savjetodavno upućivanje na oftalmološki pregled
- Provođenje zdravstvenog odgoja djece, roditelja i svih zaposlenika vrtića
- Sudjelovanje u rješavanju problemskih situacija vezanih uz zdravlje djeteta
- Ostale mjere

2. Mjere za osiguranje higijene

- Praćenje, nadziranje i predlaganje mjera za poboljšanje sanitarno – higijenskih uvjeta rada u dječjem vrtiću
- Ispunjavanje uvjeta smještaja i to pregledom svih prostorija u objektu, praćenjem provođenja svakodnevne dezinfekcije, osiguranjem optimalnih mikroklimatskih uvjeta unutar objekta (temperatura, osvjetljenje), osiguranjem dovoljne količine sredstava za opću higijenu djece, nadzor nad mijenjanjem i pranjem posteljine, briga o ispunjavanju uvjeta u pogledu zdravstvene ispravnosti igračaka i drugih predmeta opće uporabe, pregled igrališta, osiguranje sigurnosti djece kontrolom ulaza i izlaza te zatvaranjem vrata...
- Ispunjavanje uvjeta u pogledu prehrane
- Kontrola provođenja HACCP sustava, Zakonom propisanim postupcima. Primjena implementiranog HACCP sustava prilikom pripreme hrane te kontrola provođenja istog putem odgovarajuće HACCP dokumentacije
- Provođenje protuepidemijskih mjera i zaštite u cilju zaštite djece prilikom povećane epidemijske opasnosti i prema uputama higijensko-epidemiološke službe i zakonom propisanih postupaka
- Mjere prevencije od zaraznih bolesti kao i higijensko-epidemiološki nadzor nad zaraznim bolestima
- Protuepidemijske mjere
- Suradnja s NZJZ-ŽSD, higijensko-epidemiološkom službom
- Mjere vezane uz svakodnevne aktivnosti u vrtiću
- Održavanje higijene i nadzor nad higijenskim stanjem
- Redovito provođenje aktivnosti i sadržaja namijenjenih usvajanju kulturno-higijenskih navika kod djece i redovito provođenje tih navika sve djece
- Praćenje provođenja njege i osamostaljivanja djece u kulturno-higijenskim navikama

- Kontinuirana briga o higijeni dječjeg postelnog rublja i njegovom pravilnom načinu odlaganja
- Individualni razgovori s roditeljima djece s zdravstvenim teškoćama, te stalna suradnja tijekom boravka djeteta u vrtiću.
- Sudjelovanje na roditeljskim sastancima /više informacija o dnevnom ritmu rada vrtića, pobolu, prehrani.../
- Sudjelovanje u ustroju potrebitih sanacija i radova na uređenju vanjskog i unutarnjeg prostora vrtića, a s ciljem stvaranja povoljnih uvjeta za život djece u vrtiću
- Osiguranje stjecanja znanja o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i osobne higijene (tečaj higijenskog minimuma)
- Praćenje sanitarno zdravstvenih pregleda djelatnika, praćenje i pravovremeno upućivanje na sanitarno zdravstvene preglede na kliconoštvo zaposlenike dječjeg vrtića
- Kontrola provođenja redovnih mjera dezinfekcije i deratizacije /DD mjere/ u objektima nadzor nad organiziranjem i provođenjem obveznih preventivnih mjera dezinfekcije, deratizacije i dezinfekcije unutar objekta prema zakonom propisanim terminima ili po potrebi i na zakonom propisan način
- Zdravstveni odgoj
- Izrada edukacijskih materijala i protokola o postupanju u stanjima koja mogu ugroziti zdravlje djece
- Ostale mjere

3. Mjere pravilne prehrane djece

- Rad na organizaciji i realizaciji prehrane djece i to sastavljanjem jelovnika u skladu prema važećim prehrambenim standardima i normativima. Prehrana je jedna od osnovnih bioloških potreba koja mora zadovoljiti mnoge kriterije, da je prehrana odgovarajuća za dob, planirana prema duljini boravka djeteta u vrtiću, da je raznovrsna, pripremljena od sezonskih namirnica odgovarajućih za prehranu djece predškolske dobi, svjež, dobro kombinirana i kontrolirana, a sve radi osiguranja optimalnog rasta i razvoja djece

- Sastavljanje jelovnika u skladu s važećim prehrabnim standardima i normativima koji su određeni «Programom zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima» (članak 18. stavak 1. i 3. Zakona o predškolskom odgoju)
- Planiranje kvalitetnog jelovnika i osiguranje posebnih namirnica ili jela prema specifičnim potrebama pojedinog djeteta (nutritivne alergije, pretilost, pothranjenost, bolesti probavnog sustava...) te planiranje kvalitetnih jelovnika, uvođenje novih namirnica i novih jela u skladu s novim znanstvenim spoznajama / Izrada jelovnika/
- Redovita provjera kvalitete i kvantitete hrane praćenjem konzumacije obroka djece, njihovih preferenci, stavova, mišljenja i prema tome prilagođavanje jelovnika
- Identifikacija individualnih specifičnosti i posebnih potreba djeteta putem individualnih informativnih razgovora s roditeljima i temeljem liječničke dokumentacije
- Praćenje konzumacije hrane djece, njihovih preferencija, stavova, mišljenja i prema tome prilagođavanje jelovnika /razgovorom s djecom, prikupljanjem njihovih mišljenja, uključivanje nekih novih jela /
- Razvijanje pravilnog odnosa djece prema hrani, naglašavajući važnost elemenata zdrave prehrane i to kroz razne odgojno-obrazovne aktivnosti i sadržaje
- Zadovoljavanje dnevnih potreba djece u prehrani prema dužini boravka u vrtiću i vremenu dolaska i odlaska
- Stvaranje uvjeta za kontinuiran rad na usvajanju i prakticiranju kulturno-higijenskih navika prilikom jela /priprema za obroke, pranje ruku, korištenje pribora za jelo, samoposluživanje, izgled prostora za jelo.../
- Suradnja s roditeljima djece s posebnim potrebama zbog osiguravanja primjerene prehrane djeteta /individualnim konzultacijama/
- Upoznavanje roditelja s prehranom djeteta /svakodnevna dostupnost uvida u jelovnik/
- Obavješćavanje roditelja o rezultatima provedenih antropometrijskih mjerenja, savjetovanje roditelja o ispravnoj prehrani i poduzimanje mjera za korekciju težine djeteta vodeći računa o njegovom dostojanstvu i zaštiti podataka i to putem roditeljskih kutića, savjetovališta, individualnim konzultacijama, pisanim materijalima i savjetima
- Zakonski sanitarni nadzor nad namirnicama i predmetima opće uporabe koji se koriste u prehrani djece

- Pravilno provođenje postupka samoposluživanja, poštujući sve higijensko-sanitarne principe
- Zdravstveno odgojni rad za stvaranje navika zdravog hranjenja te stvaranje pozitivnog stava prema pravilnoj prehrani
- Edukacija i praćenje provođenja proslava rođendana prema preporučenim prehrambenim standardima
- Suradnja s NZJZ-ŽSD, Odjelom za ispitivanje prehrane i to praćenjem provođenja i rezultati analiza kontinuiranog ispitivanja energetske vrijednosti obroka
- Nadzor nad adekvatnom prehranom djece u smislu prevencije pretilosti
- Edukacija odgojitelja o važnosti individualizirane prehrane (s obzirom na pretilost ili pothranjenost) i važnosti pojedinih namirnica te kako motivirati djecu na prihvaćanje pojedinih jela i namirnica.

4. Zdravstveni odgoj

4.1. Zdravstveni odgoj djece u odgojnoj skupini

Plan i program zdravstvenog voditelja po slijedećim temama:

- Visus:
  - ✓ Presentacija edukativne slikovnice
  - ✓ Pregled vida po Snellenovim tablicama u cilju što ranijeg otkrivanja poremećaja kod djece
- Zdravlje i higijena:
  - ✓ Presentacija edukativne slikovnice: Operi ruke
  - ✓ Demonstracija postupka pravilnog pranja ruku s djecom
- Zubi i briga o njima:
  - ✓ Presentacije edukativnih slikovnica
  - ✓ Demonstracije pranja zubi na modelu
  - ✓ Pregled zubi
- Zdrava i nezdrava hrana:
  - ✓ Presentacija edukativne slikovnice
- Antropometrijska mjerenja i analiza antropometrijskih mjerenja – dva puta godišnje.

4.2. Zdravstveni odgoj zaposlenika vrtića i roditelja ili skrbnika djeteta

- Educirati, informirati i savjetovati zaposlenike dječjeg vrtića o aktualnim problemima izradom informativno-edukacijskog materijala /letaka, brošura, protokolima postupanja ili organizacijom predavanja po temama i aktualnim zdravstvenim problemima te zainteresiranosti pojedinih vrtića na dogovorenu i zatraženu temu/
- Provoditi savjetodavne razgovore s odgojiteljima i drugim zaposlenicima tijekom pedagoške godine ovisno o potrebi
- Provoditi individualne savjetodavne razgovore s roditeljima i/ili odgojiteljima i drugim radnicima tijekom godine ovisno o potrebi
- Savjetodavno obavještavanje roditelja individualnim konzultacijama i/ ili pisanim materijalima o rezultatima provedenih antropometrijskih mjerenja, uz savjetovanje o provođenju pravilne prehrane i poduzimanje mjera za korekciju odstupanja u smislu tjelesne težine djeteta (pretilosti, pothranjenosti) vodeći računa o djetetovom dostojanstvu i zaštiti podataka.

5. Zdravstvena dokumentacija

Voditi zdravstvenu dokumentaciju prema "Pravilniku o Obrascima zdravstvene dokumentacije djece predškolske dobi i Evidencije u dječjem vrtiću:

- evidencije o higijensko-epidemiološkom nadzoru
- evidencije epidemioloških indikacija
- evidencije o sanitarnom nadzoru
- evidencije o zdravstvenom odgoju
- imenike djece i to zdravstveni dio
- zdravstvene kartone djece u dječjem vrtiću
- evidencije antropometrijskih mjerenja
- evidencije ozljeda voditi će odgojitelji djece uz nadzor zdravstvenog voditelja.

6. Stručno usavršavanje zdravstvenog voditelja

Zdravstveni voditelj u vrtiću je prvostupnica sestinstva/viša medicinska sestra/ s usvojenim stručnim znanjima iz medicinskih znanosti, ali i komunikacijskih vještina, organizacijskih modela i procesa zdravstvene skrbi koje implementira u odgojno-obrazovni rad u svojoj proširenoj ulozi medicinske sestre u zajednici, te koja radi na osiguravanju i unapređivanju zaštite zdravlja djece i ima ulogu prvog promicatelja zdravlja, te provodi sve zdravstveno-preventivne mjere za očuvanje psihičkog i fizičkog zdravlja djece. Stoga, da bi stručno i kvalitetno obavljala svoje zadaće, mora se kontinuirano educirati. Edukacija se provodi kroz:

- ✓ zakonski obvezna stručna predavanja organizirana od strane Hrvatske komore medicinskih sestara koja izdaje odobrenja za samostalan rad (licence) svim medicinskih sestrama koji zadovoljavaju uvjete i redovito se educiraju,
- ✓ tečajevi trajne edukacije medicinskih sestara,
- ✓ seminare,
- ✓ simpozije,
- ✓ praćenje stručne literature i druge oblike stručnog usavršavanja.

Sva stečena stručna znanja na različite načine i to kroz stručne upute i savjete, letke, brošure, prezentacije, predavanja i slično, nastojati ću osmisliti i prenijeti na sve sudionike u procesu odgoja i obrazovanja. Na ovaj način nastojati ću dati svoj doprinos kvalitetnijem obavljanju postavljenih zadaća na očuvanju i unapređenju zdravlja djece i odraslih.

Medicinska sestra često je jedina zdravstvena djelatnica u predškolskoj ustanovi. Kako bi odgovorno, stručno i kvalitetno obavljala povjerene joj zadaće, mora posjedovati visokoprofesionalne, moralne, etičke i druge kompetencije, a u svom radu koristiti samo legalna i stručna znanja, te poštivati kodeks etičnosti. Mora dobro poznavati i razumijevati odgojno-obrazovni proces, te zajedno s ostalim sudionicima procesa raditi na unapređivanju i osuvremenjivanju usluga odgojno obrazovnog procesa.

Medicinska sestra u predškolskom sustavu ima stoga vrlo odgovornu zadaću da svoja profesionalna znanja integrira u odgojno-obrazovni proces i zajedno s ostalim suradnicima osigura najbolje moguće uvjete potrebne za optimalan dječji razvoj. Da bi u tome bila uspješna, mora biti profesionalna i svoje zadaće u odnosu na dijete, roditelje i suradnike obavljati na najprihvatljiviji način i s poštovanjem sudionika. Poruke koje šalje u cilju očuvanja zdravlja i skrbi za dijete i odrasle, moraju biti stručne, znanstveno potvrđene i prije

svega razumljive. Posebno treba voditi brigu o individualizaciji procesa, pa se stoga i naš odnos prema ljudima mora graditi po principu različitosti, uvažavajući i koristeći ljudske potencijale na najbolji mogući način.

I na kraju vjerujem kako ću obilaskom dječjeg vrtića, te zajedničkom suradnjom svih sudionika u procesu a vodeći računa o prioritetnim rješavanjima problema, uglavnom ispuniti sve bitnije zadaće vezane za djelokrug rada medicinske sestre u dječjim vrtićima, uvažavajući potrebe prakse i struke, te nastojati iste što uspješnije realizirati.

KLASA: 601-10/20-01/01
URBROJ: 2181-232-03-20-01

U Stobreču, 30. rujna 2020.g.

 PREDSEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA

Zlatko Gale, prof.